

A close-up photograph of a hand being washed in a sink. The hand is covered in thick, white, bubbly soap foam. The fingers are spread out, and the foam is particularly dense on the palm and between the fingers. In the background, a metal sink drain is visible, slightly out of focus. The overall lighting is soft and natural, emphasizing the texture of the soap bubbles.

ctgb

Jaarverslag 2020

Jaarverslag 2020

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen
en biociden

Ede, maart 2021

Postadres
Postbus 8030
6710 AA Ede

Bezoekadres
Bennekomseweg 41
6717 LL Ede

Telefoon 0317 471 810
Telefax 0317 471 899

E-mail post@ctgb.nl
Internet www.ctgb.nl

Coverfoto: Vanwege de coronapandemie was een belangrijk advies, regelmatig je handen te wassen met zeep en desinfectiemiddelen niet onnodig te gebruiken. Fotografie RIVM

Inhoud

	Voorwoord	7
	Bestuursverslag	
1	Jaaroverzicht 2020 in vogelvlucht	11
2	Het College	21
3	Aanvragen, beoordelingen en toelatingen	25
3.1	Pre-aanvraagfase	25
3.1.1	Pre-aanvraagdiensten	25
3.2	Intakefase	26
3.2.1	Instroom gewasbescherming	27
3.2.1	Instroom biociden	27
3.3	Beoordeling en besluit	28
3.3.1	Gewasbescherming	29
3.3.1.1	Werkzame stoffen	29
3.3.1.2	Middelen	29
3.3.2	Biociden	30
3.3.2.1	Werkzame stoffen	30
3.3.2.2	Middelen	31
3.3.3	Overige aanvragen	31
3.4	Post-aanvraagfase	32
4	Advisering en ontwikkeling uitvoeringskaders	35
4.1	Biociden – nationaal	35
4.2	Biociden – Europees	35
4.3	Gewasbescherming – nationaal	36
4.4	Gewasbescherming – Europees	38
5	Organisatie & personeel	41
5.1	Organisatie	41
5.2	Lerende organisatie	44
5.3	Personeelsbeleid	46
6	Jaarrekening 2020	49
6.1	Balans per 31 december 2020	50
6.2	Winst- en verliesrekening 2020 (Resultatenrekening)	51
6.3	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2020	52
7	Overige gegevens	57
8	Bijlagen	61
	Bijlage 1 Sociaal jaarverslag	62
	Bijlage 2 Samenstelling College, commissies en Ctgb-management	67
	Bijlage 3 Voortgang EU stoffen gewasbescherming	68
	Bijlage 4 Aantal ingediende en afgehandelde aanvragen gewasbeschermingsmiddelen	73
	Bijlage 5 Voortgang EU stoffen biociden	74
	Bijlage 6 Aantal ingediende en afgehandelde aanvragen biociden	76
	Bijlage 7 Aantal ingediende en afgehandelde overige aanvragen (gewasbescherming en biociden)	77
	Bijlage 8 Bezwaren, beroepen, openbaarmakingsverzoeken en Wob-zaken	78
	Bijlage 9 Overzicht beleidsadviezen	79
	Bijlage 10 Missie, visie en kerntaken	81

Desinfectie op kantoor. Foto Joep van Rheenen

Voorwoord

Andere jaren besluit ik altijd met een dankwoord aan de medewerkers voor hun inzet. Dit jaar wil ik als eerste mijn dank uitspreken voor de flexibiliteit en enorme inzet die iedereen aan de dag heeft gelegd tijdens de coronapandemie. En daarnaast denken we deze keer met veel genegenheid terug aan twee gewaardeerde medewerkers, Kartika Liotard en Rick Peters, die ons afgelopen jaar helaas zijn overleden. Dat heeft – begrijpelijk – een behoorlijke weerslag gehad op de organisatie. Ook vanuit het College is het gepast daar op deze plaats bij stil te staan.

De coronapandemie heeft ons werk als organisatie en als College sterk bepaald, en doet dat ook nu nog. De wijze waarop het Ctgb daarmee is omgegaan, vind ik bewonderingswaardig. En ook de aanvragers bleven ondanks de pandemie alles aanleveren wat nodig is voor een beoordeling en om tot besluitvorming te kunnen komen. Mede daardoor heeft het Ctgb afgelopen jaar wederom een goed jaar gedraaid met een positief financieel resultaat.

We hebben onze werkzaamheden afgelopen jaar in hoge mate digitaal verricht en denken nu na over een nieuwe balans tussen fysieke aanwezigheid op kantoor en digitaal werken op kantoor en thuis. We proberen de goede dingen die we geleerd hebben in deze periode te behouden. Dat kan naar mijn gevoel heel goed en is kosteneffectief, door minder reizen bijvoorbeeld. We leggen onze oren bij de medewerkers te luisteren om tot een nieuwe hybride werkvorm te komen die juist ook voor hen extra motiverend is.

Als overheidsorganisatie is het Ctgb er in beginsel voor om aanvragen te behandelen, tegen aanvaardbare tarieven en binnen zo kort mogelijke doorlooptijden. De druk op de organisatie en op het beoordelingsproces is enorm gegroeid de afgelopen jaren, door de brexit, de toenemende complexiteit van ons werk, de grote hoeveelheid aan onderliggende studies, verdere verfijningen, het toenemend aantal guidances, de groeiende omvang van biocidenfamilies, enzovoort. Dat wordt allemaal niet minder, alleen maar meer. Terwijl het kader van wet- en regelgeving wat tijdslijnen betreft niet meer ruimte biedt.

Het Ctgb is als organisatie hard gegroeid in de laatste zes jaar, mogelijk gemaakt door onze tariefstructuur, de inrichting van onze organisatie en de gezaghebbende manier waarop we ons werk doen. We werken met het concept ‘gecontroleerde groei’, aanvragers konden hierdoor in toenemende mate naar het Ctgb komen om hun aanvragen te laten beoordelen. Is het Ctgb daarmee slachtoffer van eigen succes?

Dit alles geeft een spanning en druk die niet langer draagbaar is op deze manier, en ook niet is op te lossen met alleen maar gecontroleerde groei. Daarom hebben we in 2020 besloten een pas op de plaats te maken. Dat betekent dat we terughoudend zijn met het aannemen van nieuwe aanvragen in een aantal categorieën. Wel blijven we via gecontroleerde groei de organisatie uitbreiden daar waar het nodig en verantwoord is. We gaan terug naar de juiste balans tussen vraag en aanbod, om betrouwbaar te blijven en voorspelbaar te worden.

In deze tijd wordt elke organisatie gevraagd bij te dragen aan duurzaamheid, mede om klimaatverandering tegen te gaan. Wij doen dat onder meer binnen het Uitvoeringsprogramma voor de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 en met nieuw biocidenbeleid. Heel belangrijk daarbij is om vanuit de rol van het Ctgb scherp het onderscheid tussen *toelating* en *gebruik* van gewasbeschermingsmiddelen en biociden voor ogen te houden. De grootste bijdrage aan duurzaamheid en klimaatdoelstellingen wordt geleverd door reductie van gebruik, en *niet* door reductie van het aantal toelatingen. Dat wordt nogal eens door elkaar gehaald en dat is onjuist. Wij staan voor een verantwoorde toelating op basis van wetenschappelijke onderbouwing en feitelijke informatie. Tegelijkertijd zal ons ook worden gevraagd vanuit onze kennis een bijdrage te leveren aan reductie van gebruik, met een andere bedoeling dan alleen de bij de beoordeling vereiste reguliere mitigerende maatregelen van nu. Niet als onderdeel van het beoordelingsproces, maar vanwege het toenemende belang van een verantwoorde maatschappelijke inbedding ervan. Daarnaast is het Ctgb toegerust en beschikbaar voor het toenemende aantal aanvragen voor ‘groene’ werkzame stoffen, biopesticiden, en laag-risicomiddelen voor zowel gewasbeschermingstoepassingen als biociden.

Vanwege de coronaproblematiek deden wij risicobeoordelingen voor de vrijstellingen van tal van desinfecterende middelen, zoals handgels voor professioneel gebruik. Bovendien worden de middelen nu ook particulier gebruikt. Door dit aanzienlijk toegenomen gebruik wordt de kans op ontwikkeling van resistentie veel groter, net zoals voor bijvoorbeeld antibiotica. Dan is het belangrijk ook oog te hebben voor de signalerende taak van het Ctgb. Aanvankelijk zijn de vrijstellingen tijdelijk, maar nu de middelen heel veel – ook door particulieren – worden gebruikt, moeten we ook blijven waarschuwen voor het risico van resistentie. Het is veel beter en verantwoord je handen met zeep te wassen dan veel gebruik te maken van – weliswaar goedgekeurde – desinfecterende handgels. Je moet van de uitzondering geen regel maken. Het gebruik moet beperkt blijven. Wij zullen dat op een gepaste manier op de juiste momenten blijven signaleren.

ir. Johan F. de Leeuw, voorzitter

Consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat producten die ze kopen veilig zijn. Foto Marcel van den Bergh

1. Jaaroverzicht 2020 in vogelvlucht

Het afgelopen jaar begon met een mijlpaal. Op 1 januari 2020 was het precies twintig jaar geleden dat het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) de status kreeg van zelfstandig bestuursorgaan. Als onafhankelijke beoordelings- en toelatingsautoriteit staat het Ctgb midden tussen consumenten, industrie, land- en tuinbouw, milieuorganisaties en overheid. Het beoordeelt gewasbeschermingsmiddelen en biociden op veiligheid en werkzaamheid, en neemt daarna besluiten om ze wel of niet toe te laten. Dat gaat om een grote verscheidenheid aan middelen, variërend van gewasbeschermingsmiddelen voor de land- en tuinbouw tot desinfectiemiddelen voor ziekenhuizen, de voedingsmiddelenindustrie of zwembaden, en producten die bij iedereen in het keukenkastje of in de schuur staan, zoals mierenlokdoosjes en middelen tegen muggen of houtverduurzamingsmiddelen. Laat het Ctgb een middel toe, dan betekent dit dat het bij juist gebruik – dus volgens voorschrift – werkzaam is en veilig is voor mens, dier en milieu. Hierdoor kunnen consumenten erop vertrouwen dat gewasbeschermingsmiddelen en biociden die gebruikt worden in de land- en tuinbouw of hun leefomgeving en die ze zelf in huis gebruiken, veilig zijn.

Naast de taak om de risico's van gewasbeschermingsmiddelen en biociden te beoordelen en toelatingsbesluiten te nemen, geeft het Ctgb gevraagd en ongevraagd adviezen aan verschillende ministeries.

Coronapandemie en thuiswerken

Ook voor het Ctgb was 2020 een bijzonder en turbulent jaar. Het begon in januari met de plotselinge kwetsbaarheid van de Citrixservers, waardoor medewerkers van overheden, instellingen en organisaties en ook het Ctgb een aantal dagen werden beperkt in het werken op afstand. Vrij snel daarna bereikte de coronapandemie Europa en ook Nederland, waardoor vanaf half maart bijna iedereen alleen nog maar op afstand *mocht* werken. En dat hebben bijna alle Ctgb-medewerkers en Collegeleden vervolgens de rest van het jaar gedaan, terwijl een handvol medewerkers zorgde voor bezetting van de noodzakelijke vitale voorzieningen op kantoor. Overleggen verliepen telefonisch of via WebEx. Vanaf de eerste lockdown heeft iedereen zich maximaal ingespannen om zich aan te passen en het werk zo goed mogelijk door te laten lopen. Met als resultaat dat de uren in het primaire beoordelingsproces nagenoeg volgens werkplan zijn gemaakt en het Ctgb financieel gezond is gebleven. Aanvragers gaven aan dat het een uitdaging was om tijdig alle voor het aanvraagdossier benodigde studies uitgevoerd te krijgen. Uiteindelijk hoefden we slechts enkele keren uitstel te verlenen vanwege vertraging door de coronapandemie.

Besluiten en adviezen

In 2020 nam het College 123 besluiten over aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen en 71 voor biociden. Deze besluiten bevatten veelal meer dan één toepassing van het middel. Van de genomen besluiten wees het College 6 aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen en 10 aanvragen voor biociden volledig af. Als het College een middel toelaat, betekent dat overigens niet vanzelfsprekend dat ook alle aangevraagde toepassingen worden toegelaten. Een deel van de aangevraagde toepassingen (13% bij gewasbeschermingsmiddelen en 9% bij biociden) werd afgewezen of teruggetrokken door de aanvrager, vanwege door het Ctgb geconstateerde risico's. Ook zijn bij een aanzienlijk deel van de toelatingen – bij 50% van de gewasbeschermingsmiddelen en 62% van de biociden – voor het besluit nog voorschriften aangescherpt. Zodat consumenten en ook telers erop kunnen vertrouwen dat middelen die ze kopen en gebruiken – bij gebruik volgens voorschrift – veilig zijn.

Het College adviseerde de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) onder meer ook over 57 vrijstellingen (36 voor gewasbeschermingsmiddelen, 21 voor biociden, vooral desinfectiemiddelen).

Trends in toegelaten middelen en werkzame stoffen

Het Ctgb rapporteert ieder jaar hoeveel middelen er in Nederland zijn toegelaten en hoeveel verschillende werkzame stoffen deze bevatten. Voor werkzame stoffen lijkt een dalende trend ingezet, zie de figuren

hierboven. Deze cijfers geven echter slechts beperkte informatie over het aantal beschikbare middelen per sector. Bepaalde sectoren signaleren een verschrapping van het middelenpakket. Zo blijkt het bijvoorbeeld voor aardappeltelers lastig dat de kiemremmer chloorprofam is weggefallen. Een bijkomend probleem is, dat de stof door het veelvuldige gebruik in de afgelopen decennia vanuit de muren, vloeren of kisten, nog steeds in kleine hoeveelheden in de aardappels terechtkomt. De SCoPAFF (Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed) besloot daarom eind september tot een tijdelijke maximale residulimiet (MRL) van 0,4 mg/kg. Deze is zo laag vastgesteld dat consumenten beschermd zijn en illegaal gebruik niet mogelijk is, maar hoog genoeg om bestaande bewaarruimten nog te kunnen gebruiken.

Vrijstellingen in verband met corona

Vanwege de steeds meer om zich heen grijpende coronapandemie, moest het Ctgb in korte tijd veel werk verrichten voor de aanvragen voor vrijstellingen van desinfectiemiddelen van het ministerie van IenW. Het Ctgb vergelijkt de verzoeken voor vrijstellingen dan met de risicobeoordelingen van toegelaten middelen en geeft het ministerie een advies. Er kwamen tijdelijke vrijstellingen voor de productie en professioneel gebruik van verschillende soorten handdesinfectiemiddelen en de vrijstellingen voorzagen ook in meer middelen voor oppervlaktedesinfectie voor de medische sector, in desinfectiemiddelen voor in vliegtuigen en in een conserveermiddel voor vliegtuigbrandstof. In overleg met het ministerie en het Kennisnetwerk biociden (bij het RIVM) werd de Ctgb-website het centrale punt voor de informatie over al deze tijdelijke vrijstellingen voor desinfectiemiddelen. In september werden de vrijstellingen met een half jaar verlengd door het ministerie van IenW.

Overgangsrecht biociden

Tegelijkertijd ontwikkelde het Ctgb een route voor een beperkte beoordeling van reguliere aanvragen tot

Handgels uit bier en aardappelen

Door de coronapandemie dreigden er in maart tekorten aan desinfecterende handgels in de zorg. Er werden door het ministerie van IenW snel vrijstellingen afgegeven voor desinfectiemiddelen, onder meer op basis van alcohol en een WHO-formulering. Het Ctgb doet dan de risicobeoordelingen. De vrijstellingen inspireerden vervolgens tal van initiatieven, waaronder een paar opmerkelijke. Bierbrouwer Bavaria haalde overgebleven bier terug uit de horeca om er kosteloos een desinfecterende handgel van te maken. Het televisieprogramma Keuringsdienst van Waarde maakte een handalcohol uit overschotten aan frietaardappelen – die ook naar aardappels rook – met hulp van een boer, een brouwer en anderen. Aan creativiteit en ondernemingszin ontsproten echter ook ‘wilde’, absoluut niet toegestane toepassingen. Zo ontwikkelde een ondernemer voor bij de ingang van supermarkten zelfs een desinfecterende douchecabine voor winkelwagen én klant.

Websitebezoek en tweets

De website werd ruim 450.000 keer bezocht. De stijging met 150.000 keer ten opzichte van het voorgaande jaar komt geheel voor rekening van de informatie over het coronavirus en de vrijgestelde desinfectiemiddelen. Ook het bezoek aan de toelatingendatabank steeg daardoor van 280.000 naar ruim 325.000 keer. Onze best bekeken tweet in 2020 was die met uitleg over de Europese beoordeling van de werkzame stof glyfosaat, vanwege vragen uit maatschappij en media hierover. Daarnaast hadden onze getwitterde reacties op kritische dagbladartikelen een hoog bereik. Het Ctgb twitterde 125 keer, het aantal volgers steeg van 1.669 naar 1.750. Op LinkedIn postten we vooral onze vacatures, die goed worden bekeken. Het aantal volgers steeg hier van 977 naar 1.219.

toelating, verlenging of grote wijziging van een biocide onder het Nederlandse overgangsrecht. Deze verkorte procedure ging per 1 september in. Aanvragers kunnen nu een aanvraag indienen die gebaseerd is op een vergelijking met al toegelaten middelen. Als de aanvraag aan de voorwaarden voor een beperkte beoordeling voldoet, kan het Ctgb die aanvraag in minder uren beoordelen. De kosten zijn daardoor lager en het Ctgb kan sneller tot een besluit komen. Naar verwachting komt de meerderheid van de biocideaanvragen onder Nederlands overgangsrecht hiervoor in aanmerking. Bedrijven die nu een 'corona-vrijstelling' hebben, kunnen via deze route een reguliere toelating aanvragen voor hun desinfectiemiddel, mits er een vergelijking te maken is met een al toegelaten middel. Om aanvragers te informeren, zette het Ctgb deze procedure ook uiteen in een video op de website en werden vragen daarover besproken in een speciaal daarvoor georganiseerd webinar.

Europa

Als Nederlandse toelatingsautoriteit werkt het Ctgb binnen de Europese kaders van de Verordening voor gewasbeschermingsmiddelen en de Biocidenverordening. Voor verdere invulling van deze Europese verordeningen worden voortdurend guidance-documenten (richtsnoeren) ontwikkeld en aangescherpt. Het Ctgb draagt daar actief aan bij en het werkt nauw samen met de European Food Safety Authority (EFSA), de European Chemicals Agency (ECHA), de toelatingsautoriteiten van de andere Europese lidstaten en in Nederland met verschillende ministeries, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Inspectie Leefomgeving en

Transport (ILT) en onderzoeksinstituten zoals het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Wageningen University & Research (WUR).

Gewasbescherming

Zo is in de Europese werkgroep voor biopesticiden veel werk verzet aan de ontwikkeling van het toetsingskader voor micro-organismen. Het Ctgb leverde een flinke bijdrage aan de inmiddels aangenomen guidance-documenten voor de beoordeling van antimicrobiële resistentie en voor de productie van metabolieten door micro-organismen. Ook wordt gewerkt aan de herziening van de data-vereisten voor micro-organismen – een discussie waarbij het Ctgb nauw is betrokken. Voor ondersteuning van EFSA bij de herziening van de bijen-guidance is een wetenschappelijk beoordelaar bijna het hele jaar grotendeels vrijgemaakt en dat wordt voortgezet tot in 2022. Ook detacheerde het Ctgb voor ruim een half jaar een medewerker bij EFSA in Parma.

Biociden

In Europa werd gewerkt aan de ontwikkeling van verschillende guidance-documenten voor de risicobeoordeling van biociden, al zijn er in 2020 geen nieuwe guidance-documenten gepubliceerd. Wel is een Q&A-bijlage toegevoegd aan de guidance voor biocidenfamilies en kreeg de uitwerking hiervan in steeds meer lidstaten vorm (zie ook pagina 17). Voor meerdere expertises zijn afspraken gemaakt in de Europese werkgroepen. Deze afspraken zijn gepubliceerd in nieuwe zogenoemde TAB-versies (Technical Agreements on Biocides). Dit ging in de meeste gevallen om nadere uitleg van bestaande guidances. In afwachting van de afronding van de nieuwe guidance voor de risicobeoordeling van geledpotige bestuivers werd een waarschuwingzin voor bijen goedgekeurd, voor met name neonicotinoïden in PT18-toepassingen. Ook zijn

afspraken vastgelegd over de vermelding van substances of concern (SoC's, tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen) in een SPC (Summary of Product Characteristics).

Duurzaamheid

In mei presenteerde de Europese Commissie de *Farm to Fork Strategy* (van-boer-tot-bordstrategie). Frans Timmermans, uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie: *“De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt hoe kwetsbaar we zijn en hoe belangrijk het is om het evenwicht tussen de menselijke activiteit en de natuur te herstellen. Als kernpunten van de Green Deal wijzen de biodiversiteits- en de van-boer-tot-bordstrategie de weg naar een nieuw en beter evenwicht tussen natuur, voedselsystemen en biodiversiteit; om de gezondheid en het welzijn van onze bevolking te beschermen en tegelijkertijd de EU concurrerender en veerkrachtiger te maken. Deze strategieën zijn onmisbaar voor de grote transitie die nu voor de deur staat.”*

Daarnaast publiceerde de Europese Commissie haar Biodiversiteitsstrategie en *Chemicals Strategy for sustainability*. Ook deze strategieën zijn onderdeel van de overkoepelende Europese Green Deal en zullen de komende jaren ons werk beïnvloeden.

In Nederland presenteerde de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit na de zomer het Uitvoeringsprogramma voor de 'Toekomstvisie Gewasbescherming 2030' aan de Tweede Kamer. De hierin betrokken partijen – waaronder het Ctgb: *“werken samen aan een land- en tuinbouwpraktijk verbonden met de natuur waarin alleen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt met nagenoeg geen emissies naar het milieu en nagenoeg zonder residuen op producten voor voedselconsumptie.”* De rol van het Ctgb in het uitvoeringsprogramma spitst zich onder meer toe op optimalisatie van het toetsingskader, met de mogelijkheid daarin innovatieve technieken mee te nemen of toepassing binnen geïntegreerde gewasbescherming, en bij te dragen aan de beschikbaarheid van laag-risicomiddelen.

Biopesticiden

Een van de speerpunten voor het Ctgb is het vergroten van de beschikbaarheid van 'groene' middelen. Het Ctgb beschikt over specialistische kennis en ervaring op het gebied van de risicobeoordeling van biopesticiden. Dit 'Green Team' werkte in 2020 aan de risicobeoordeling van veel stofdossiers voor biopesticiden – deze vormen het merendeel van het totaal aantal werkzame stoffen waarvoor het Ctgb de risicobeoordeling uitvoert als rapporterend lidstaat. De aanvraagportefeuille die het Ctgb onder zijn hoede heeft, is hiermee relatief een stuk 'groener' dan gemiddeld in Europa. Na goedkeuring van deze stoffen zal zich dat komende jaren ook gaan vertalen in meer middeltoelatingen. Het Ctgb is ook voor de betreffende referentiemiddel-aanvragen beschikbaar als rapporterend lidstaat. In de Europese werkgroep biopesticiden leverde het een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van nieuwe guidance-documenten (zie vorige pagina).

Ook kreeg het Ctgb van de Europese Unie de opdracht om samen met de Franse consultantsorganisaties AETS en AINIA voor alle Europese toelatingsautoriteiten een training te gaan verzorgen in de risicobeoordeling van micro-organismen, en zo zijn specialistische kennis uit te dragen. Het gaat hiervoor twee van de vier experts leveren. De training is bedoeld om de kennis over micro-organismen bij de EU-lidstaten te verhogen en zal ook bijdragen aan een geharmoniseerde aanpak van de beoordeling van micro-organismen en de ontwikkeling van guidance-documenten hiervoor. De risicobeoordeling van biologische middelen vergt namelijk een heel andere aanpak dan die van chemische middelen, omdat de risico's van een bacterie, schimmel of virus verschillen van die van chemische stoffen.

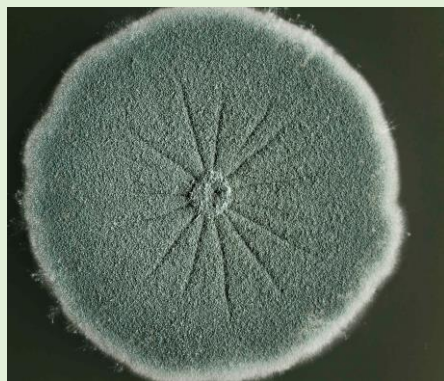
Bacterie eet eikenprocessierups

Veel gemeenten zetten binnen geïntegreerde plaagbestrijding (IPM) het biopesticide Xentari in tegen eikenprocessierupsen. Dit is een middel op basis van bacteriën die ook in de natuur voorkomen. Ze infecteren de darmen van rupsen als ze met deze natuurlijke vijand bespoten bladeren eten, waardoor ze uiteindelijk sterven. Hierbij is het wel oppassen voor beschermde vlinders en rupsen, want de bacteriën zijn daarin niet selectief. Dus – terwijl je géén chemicaliën in het milieu brengt – moet je ook met dit soort biologische middelen terughoudend zijn. Want 'biologisch' betekent niet per definitie dat er geen risico's zijn.

Nog voor de coronapandemie uitbrak organiseerde het Ctgb een bijeenkomst voor journalisten om ze bij te praten over de toelating van 'groene middelen', met presentaties van de leden van het Green Team.

Regeling Uitzondering Bestrijdingsmiddelen

In oktober publiceerde het Ctgb de gewijzigde RUB-lijst in de Staatscourant. De middelen zijn in het verleden zonder beoordeling onder de Regeling Uitzondering Bestrijdingsmiddelen (RUB) op de markt gekomen en worden nu onder de Europese regelgeving gebracht. Daarvoor moesten aanvragers een dossier voor hun middel samenstellen dat door het Ctgb wordt beoordeeld op veiligheid en werkzaamheid. Na twee jaar hebben aanvragers nu voor 16 van de 57 RUB-middelen dossiers ingediend. Deze worden op dit moment door het Ctgb beoordeeld of wachten op een beoordeling door een andere lidstaat. Tot die beoordeling is afgerond, blijven ze op de RUB-lijst staan en mogen ze worden gebruikt. Middelen waarvan de werkzame stof is goedgekeurd, maar waarvoor géén dossier is ingediend, zijn na 1 januari 2021 *niet* meer toegestaan. Deze staan daardoor *niet* meer op de RUB-lijst. 'Melk' voor desinfectie van snoeimessen staat nog op de gepubliceerde lijst, maar is inmiddels toegelaten als basisstof en in heel Europa voor deze toepassing te gebruiken. Bij een volgende wijziging zal melk daarom van de RUB-lijst worden gehaald.

Resistente schimmels

Longinfecties met de schimmel *Aspergillus fumigatus* zijn voor patiënten op de IC in het ziekenhuis – ook met corona – een gevaarlijke complicatie. Zeker nu de schimmel in toenemende mate resistent wordt tegen medische azolen, de meest effectieve geneesmiddelen ertegen. Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat onder meer afvalhopen uit de bollenteelt, waarin ook azolen worden gebruikt, een belangrijke broedplaats zijn voor resistente schimmels. Het Ctgb zocht daarom contact met de bollensector, de NVWA en het ministerie van IenW en gaat in 2021 op het wettelijk gebruiks-voorschrift de nodige restricties vermelden om ontstaan en verspreiding van resistente schimmels tegen te gaan. (Zie ook pagina 37.) Foto: WUR.

Veiligheid en perceptie

Vanwege de onafhankelijke positie tussen consumenten, industrie, land- en tuinbouw, milieuorganisaties en overheid, blijft het Ctgb met al die geledingen in gesprek en reageert het zo nodig ook inhoudelijk op publicaties in de media. Afgelopen jaar onder meer op publicaties in *Trouw* over 'de normen voor bestrijdingsmiddelen op voedsel', en directeur Ingrid Becks gaf in het najaar een interview aan *De Stentor* over de visie van het Ctgb op kritiek van een Wageningse hoogleraar op het Europese beoordelingssysteem in verschillende dagbladen. Ook voerde het Ctgb naast het jaarlijks overleg met 'groene' ngo's, gesprekken met vertegenwoordigers van onder meer PAN NL en Meten = Weten naar aanleiding van het artikel over de veiligheidsnormen in *Trouw* en over onderzoeken naar residuen in mest en de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in natuurgebieden. Door de coronamaatregelen konden de geplande werkbezoeken van het College bij bedrijven niet doorgaan.

Meldingen

Toegelaten middelen zijn veilig, mits gebruikt volgens voorschrift. Toch kan het voorkomen dat er 'iets' met een middel aan de hand is; in dat geval ontvangt het Ctgb een melding ofwel van een toelatinghouder ofwel van een 'derde'. Een 'derde' kan de NVWA zijn of de ILT, maar ook het NVIC of een toepasser van een middel, het kan gaan om een publicatie in *Science* of om informatie uit een artikel in de krant. Kortom, het gaat bij zo'n melding om *nieuwe* informatie (artikel 56 VO 1107/2009 en artikel 47 VO 528/2012), die onderzocht moet worden om te beoordelen of er sprake is van een risico: het toegelaten middel voldoet mogelijk niet meer aan de eisen. In zo'n geval kan het zijn dat de toelating gewijzigd moet worden, bijvoorbeeld door een aanpassing van de toelatingsvoorwaarden. Uiteindelijk kan zulke nieuwe informatie er zelfs toe leiden dat de toelating moet worden ingetrokken. Bij het Ctgb is sinds enige tijd een proces ingeregeld en een team geformeerd (het MIC-team) om deze diverse nieuwe informatie te verwerken. In 2020 zijn zo'n 20 meldingen onder de genoemde artikelen ontvangen.

Cumulatieve effecten

Eind april publiceerde EFSA de resultaten van de beoordeling van cumulatieve effecten van werkzame stoffen uit gewasbeschermingsmiddelen op het zenuwstelsel en de schildklier. Uit de beoordeling – van onder meer het RIVM – bleek dat consumenten via de voeding géén risico liepen, waardoor aanpassing van de maximale residulimieten voor specifieke stoffen of een aanpassing van bestaande toelatingen niet nodig was. De komende jaren worden door EFSA beoordelingen van cumulatieve toxicologische effecten op andere organen uitgevoerd.

Parkinson

In de zomer stelt de Gezondheidsraad, dat uit buitenlands onderzoek aanwijzingen komen voor een mogelijk verband tussen blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen en de kans op ontwikkeling van de ziekte van Parkinson. De uitkomsten van onderzoek in Nederland zijn minder uitgesproken, maar kunnen de ongerustheid ook niet wegnemen en volgens de Raad kan de toelatingsprocedure voor de middelen nooit alle risico's uitsluiten. Via het ministerie van LNV heeft het Ctgb er samen met het RIVM in Europa al op aangedrongen de dataveren voor gewasbeschermingsmiddelen hierop aan te passen. Bij biociden is dat al gebeurd. De Gezondheidsraad adviseert voorzorg toe te passen, door intensiever te streven naar vermindering van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en verdere verbetering van de toelatingsprocedure, en door in te zetten op voorlichting over veilig werken en handhaving, gebruik te registreren en de blootstelling periodiek te meten. In dit kader nodigde het College ook Parkinsonexpert, hoogleraar en arts Bas Bloem uit om zijn kennis te delen. Een vervolgspraak staat gepland voor begin 2021.

Stapelen van middelen

In mei besprak het College een voorgenomen maatregel tegen het 'stapelen van gewasbeschermingsmiddelen', die daarna ter consultatie werd aangeboden. Dit omdat het mogelijk is dat gestapeld gebruik van verschillende gewasbeschermingsmiddelen met dezelfde werkzame stof leidt tot cumulatie van die stof in het milieu. Als je deze middelen achter elkaar gebruikt om één of meerdere plagen op hetzelfde perceel onder controle te krijgen, kunnen de werkzame stoffen in die middelen in schadelijke hoeveelheden in het milieu terechtkomen. Uit monitoringsdata blijkt dat sommige werkzame stoffen meerdere jaren de toelatingsnorm in oppervlaktewater overschrijden. De NVWA heeft op basis van de landbouwkundige praktijk, vier stoffen aangemerkt als 'stapelgevoelig'. Het voornemen is om bij alle toegelaten gewasbeschermingsmiddelen op basis van een van deze werkzame stoffen een restrictiezin op te leggen, om gestapeld gebruik op handhaafbare wijze te verbieden. (Zie ook pagina 36.)

Ratten en muizen

Voor de uitbreiding van het bestaande IPM-systeem naar een geïntegreerd systeem voor de bestrijding van zowel ratten als muizen, buiten en binnen, door uitsluitend professionals, is in 2020 een start gemaakt met de aanpassing van het Handboek IPM Knaagdierbeheersing (HIK). Dat vergde veel overleg tussen betrokken partijen zoals gebruikersorganisaties, de schemabeheerder, inspectie, ministeries en Ctgb. Die aanpassingen zijn nu bijna klaar. Naar verwachting is er dit voorjaar een nieuwe versie van het Handboek.

Organisatie

Beoordelen van aanvragen

Ons uitgangspunt is dat we de vraag accommoderen, binnen het concept van gecontroleerde groei van de capaciteit. Dat wil zeggen dat de groei afhankelijk is van het absorptievermogen van de afdelingen en de verschillende teams én de balans tussen de verschillende teams. We zien de vraag in Europa stijgen en hebben daar de afgelopen jaren dus op ingespeeld, maar de meeste andere lidstaten hebben hun capaciteit niet of nauwelijks kunnen verhogen. De brexit heeft het tekort aan Europese beoordelingscapaciteit nog verder vergroot. Het Ctgb heeft, door de gecontroleerde groei, al jaren meer dan een 'fair share' aan aanvragen voor middelen en stoffen voor biociden en gewasbescherming aangenomen, die ook door andere lidstaten beoordeeld zouden kunnen worden. Daarom streven we naar een meer evenredige verdeling van Europese aanvragen over de lidstaten. Vergroting van de capaciteit en verdere ontwikkeling van kennis en ervaring in de lidstaten is van groot belang voor een kwalitatief goed peer review proces in Europa. Dit vormt de basis voor de Europese besluitvorming. Het Ctgb agendaert dit punt daarom proactief in de verschillende Europese overleggen.

Voor gewasbescherming en biociden bleek in 2020 de instroom van aanvragen (in absolute aantallen) lager dan begroot. Toch is het niet gelukt de werkachterstanden in te lopen en de doorlooptijden te verkorten: voor zowel biociden als gewasbescherming zijn deze niet afgenomen. Voor biociden is dit conform verwachting. Dit komt doordat de dossiers omvangrijker en complexer werden, ook de aanvragers signaleerden dit. Bij biociden zijn met name de dossiers voor grote families complex en omvangrijk. De kwaliteit van dossiers is vaak matig en in sommige gevallen is er nog geen geharmoniseerd toetsingskader. Bij aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen zijn steeds meer hogere tierversijningen nodig om tot een veilig gebruik te komen. En de Europese procedures worden ook steeds intensiever en uitdagender. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de beoordeling van hormoonverstorende eigenschappen en van neurotoxiciteit. Verder vraagt ook een stijging in het aantal onderhanden zijnde stofaanvragen relatief veel beoordelingscapaciteit. Het Ctgb is daarnaast wederom gegroeid (indien nodig in sommige teams zelfs op een manier die boven gecontroleerde groei uitsteeg) en een deel van de beschikbare capaciteit is besteed aan het inwerken van nieuwe medewerkers. In 2020 had het Ctgb ook te kampen met een disbalans in beschikbare capaciteit tussen de verschillende expertises. Door al deze factoren tezamen is het afhandelen van aanvragen conform begroting en verkorten van de doorlooptijden niet gerealiseerd. Ondanks de genomen maatregelen om tijdens de coronapandemie nieuwe medewerkers zo effectief mogelijk in te werken, medewerkers te flexibiliseren, de instroom van biocidenaanvragen te beperken en werkzaamheden bij externen uit te zetten.

Vanwege de oplopende doorlooptijden is het afgelopen jaar het beoordelingsproces van EU-dossiers bij biociden onder de loep genomen. Daarbij constateerden we dat de biocidenverordening (BPR) mogelijkheden biedt die we eerder niet of weinig hebben ingezet. Zo stelt de BPR een 'Pre Submission Meeting' (PSM) verplicht en kan een beoordeling pas worden gestart als alle benodigde gegevens voor de risicobeoordeling zijn geleverd. Dat betekent dat een dossier alleen dan valide kan worden verklaard, als aan die voorwaarde is voldaan. Voor dossiers die vanaf 1 maart 2021 worden ingediend gaat het Ctgb hier strikt op toezien. Daarnaast zijn de mogelijkheden onderzocht om terwijl het beoordelingsproces loopt, overleg met de aanvrager aan te bieden. Een dergelijke 'vervolgmeeting' of 'Post Submission Meeting' kan worden ingezet als het beoordelingsproces van een dossier dreigt vast te lopen. Op enkele dossiers is deze aanpak inmiddels toegepast.

Voor biociden is, vooral door de beperking op de instroom sinds 2018 en de gecontroleerde groei over de jaren heen, de werkachterstand in omvang (uren) verkleind en zien we een stabilisatie in het aantal onderhanden aanvragen. De eerste stappen om op de langere termijn de doorlooptijden te kunnen verkorten zijn dus gezet, maar gezien de enorme werkachterstanden moeten we een lange adem hebben. Voor gewasbescherming is de werkachterstand in omvang (uren) stabiel gebleven. Het Ctgb heeft daarom besloten, naast de beperking op de instroom voor biociden, ook de instroom van aanvragen voor gewasbescherming te gaan beperken. Alleen op deze manier is het mogelijk voorspelbaarder te worden en de werkachterstanden te verkleinen. Vanwege aangegane verplichtingen betekent dit in de praktijk voor gewasbescherming een beperking op de instroom vanaf 2022.

Risicobeheersing

Het Ctgb had voor 2020 twee mogelijke bedrijfsrisico's geformuleerd die van invloed zouden kunnen zijn op de realisatie van het werkplan: de omvang van het eigen vermogen en de beschikbare capaciteit.

Omvang van het eigen vermogen

De opbouw van het eigen vermogen verloopt voorspoedig. Het Ctgb heeft het jaar 2020 goed afgesloten met een positief bedrijfsresultaat. Dit bedrijfsresultaat wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve en voorziet daarmee in een opbouw van het eigen vermogen.

Beschikbare capaciteit niet in lijn met het werkaanbod

Met een onvoorspelbare arbeidsmarkt en natuurlijk verloop van zittend personeel, blijft het lastig de personeelsformatie en de balans tussen de teams op het gewenste niveau te houden. Ondanks dat we er tijdens de coronapandemie in zijn geslaagd nieuwe medewerkers aan te trekken, we het verloop van zittende medewerkers redelijk hebben opgevangen en waar mogelijk externe capaciteit hebben ingezet, met daarbij maximale interne flexibiliteit, was er toch sprake van een disbalans tussen de teams.

Medewerkersonderzoek

In december heeft het tweejaarlijks medewerkersonderzoek plaatsgevonden waaraan ook een aantal specifieke coronavragen is toegevoegd om een beeld te krijgen van de impact van het verplicht thuiswerken op onze medewerkers. Deze uitkomsten worden gebruikt als input voor een thuiswerkbeleid in relatie tot op het kantoor werken. Ruim 87% van de medewerkers vulde de onderzoeksvragen in, waardoor er een goed en representatief beeld is ontstaan over de tevredenheid van onze medewerkers. Op de onderdelen werkplezier, loyaliteit en werkgeverschap is de waardering weer wat hoger dan bij de vorige meting (2018) en ten opzichte van de Benchmark. Begin 2021 worden de resultaten verder geanalyseerd en kijken we wat er goed gaat en moeten behouden, en waar en op welke onderdelen verdere verbetering mogelijk is. In hoofdstuk 5.1 zijn de belangrijkste scores weergegeven.

Meerjarenprogramma's en organisatieprogramma's

Programma Voorspelbaarheid & Doorlooptijden (VSDL)

Het Ctgb wil de doorlooptijden van het beoordelen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden op de langere termijn verkorten om uiteindelijk binnen de wettelijke of overeengekomen termijnen te kunnen besluiten. VSDL is een meerjarenprogramma waarbij de focus de eerste jaren ligt op inzicht verkrijgen in de werkvoorraad, in omvang van de dossiers en het verbeteren van de processen en planningsmethodiek, met als doel de werkvoorraad te verkleinen en voorspelbaarder te worden. Zodra we voorspelbaarder zijn en de werkvoorraad is verkleind, kunnen we gaan sturen op het verkorten van de doorlooptijden. Dit laatste doel heeft dus een langere adem nodig voordat de resultaten hierop zichtbaar worden. Het uitgangspunt hierbij is wel dat de balans tussen teams op orde is/blijft en de omvang van de dossiers enigszins stabiel blijft. Binnen VSDL zijn twee grote activiteiten geïmplementeerd in 2020 – een geactualiseerd en waar nodig geoptimaliseerd planningsbeleid en planningsproces, en de termijnbewaking. Enkele activiteiten, zoals een totaaloverzicht met sturingsinformatie voor de voortgangsbewaking als input voor het programma OBSO en een verduidelijking van het beoordelingsproces van biociden, zijn afgerond waarbij de resultaten input vormen voor vervolgactiviteiten in 2021. De verschillende activiteiten binnen VSDL hebben in 2020 ook geresulteerd in meer inzicht in de omvang van de werkvoorraad en de benodigde capaciteit per dossier.

Organisatiebrede samenwerkingsomgeving (OBSO)

Het meerjarenprogramma OBSO voorziet in een organisatiebrede (ICT) samenwerkingsomgeving, een reductie van het huidige verouderde complexe applicatielandschap en investeringen in nieuwe systemen en applicaties. Bestaande applicaties zoals het MST (Middelen Stoffen Toelatingen) worden gekoppeld met de nieuwe systemen om onnodige en dubbele invoer te voorkomen. Het OBSO-programma verloopt voorspoedig en is in 2020 vol op stoom gekomen. Begin 2020 is gekozen voor een nieuwe technologie voor het casemanagement-systeem die nog beter aansluit bij de wensen van het Ctgb. Tevens is de technische omgeving opgeleverd en de software geïnstalleerd van de applicaties SharePoint (documentmanagementsysteem) en PowerBI (managementinformatietool), en voorzien van de eerste structuur. In december kregen de medewerkers de eerste *sneak preview* van SharePoint. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet voor de data conversie/migratie en de koppelingen tussen de verschillende applicaties. Ten slotte is onderzoek gedaan naar de wensen en functionaliteiten van het nieuwe klantportaal en CRM (Customer Relationship Management, relatiebeheer), de inrichting hiervan staat op de planning voor 2021.

Toegankelijkheidsverklaring

Het Ctgb publiceerde afgelopen jaar een toegankelijkheidsverklaring op de website. Overheidsinstanties moeten een toegankelijkheidsverklaring publiceren voor iedere website waarvoor zij verantwoordelijk zijn. In de verklaring staat in hoeverre de website al aan de eisen voldoet en welke maatregelen de instantie neemt om toegankelijkheid te borgen, inclusief de planning. Met deze publicatie behoort het Ctgb tot de 28% overheden die hier tijdig geheel of grotendeels aan voldoen.

Inzet van sluipwespen als onderdeel van geïntegreerde plaagbestrijding. Foto Dieuwertje Komen

2. Het College

Het College is bevoegd besluiten te nemen over de toelating, inperking en afwijzing van aanvragen, gevraagde en ongevraagde beleidsadviezen te geven en bij beroep- en bezwaarprocedures op te treden en besluiten te nemen. Een deel van deze bevoegdheden, voornamelijk besluiten van administratieve aard, zijn gemandateerd aan de secretaris. Het College ziet toe op het functioneren van het secretariaat. Dit toezicht wordt uitgevoerd conform het 'Normenkader financieel beheer en toezicht semipublieke sector' zoals vastgesteld door de minister van Financiën in december 2014. De voorzitter van het College heeft het mandaat voor het dagelijks toezicht. Deze is wekelijks aanwezig en neemt onder meer deel aan strategische besprekingen van het secretariaat. Daarnaast spreekt de voorzitter twee keer per jaar de ondernemingsraad en hij spreekt de accountant over de jaarrekening. Het College stelt de begroting, het werkplan en de tarieven vast voordat deze ter goedkeuring naar het ministerie worden gezonden, en het stelt de kwartaalrapportages en het jaarverslag vast.

Het College vergadert maandelijks – sinds maart telefonisch of via videoconferentie – en wanneer nodig worden tussentijdse e-mailrondes gehouden voor spoedeisende zaken, zoals verzoeken tot vrijstellingen. Voorafgaand aan de vergadering houdt het College themasessies om een onderwerp verder uit te diepen dan mogelijk is als regulier agendapunt. In 2020 zijn onder meer het uitvoeringsprogramma voor de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, de mogelijke relatie tussen gewasbeschermingsmiddelen en Parkinson, en plaagdierbeheersing aan de orde geweest.

Het College wil in verbinding blijven met stakeholders en de dagelijkse praktijk, dit werd in 2020 bemoeilijkt door de coronapandemie. Hierdoor konden de relatiedag en de jaarlijkse werkbezoeken in het land niet doorgaan.

Collegevoorzitter en secretaris voeren door het jaar heen bestuurlijk overleg met tal van organisaties zoals de brancheorganisaties, ngo's maar ook met EFSA, ECHA, collega-organisaties in het buitenland, de Europese Commissie en de departementen. Ook vindt met een zekere regelmaat overleg plaats met aanvragers. De agenda van voorzitter en secretaris/directeur staat op de website. Deze overleggen zijn ondanks de coronapandemie allemaal doorgegaan, in het begin telefonisch en later via videoconferentie.

Besluiten

In 2020 nam het College 123 besluiten over aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen, waarvan er 6 volledig werden afgewezen, en 71 besluiten over aanvragen voor biociden, waarvan er 10 volledig werden afgewezen. Deze besluiten gaan over meerdere toepassingen van een middel. Van de aangevraagde toepassingen voor de toegelaten gewasbeschermingsmiddelen werd 87% toegelaten en 13% afgewezen, en voor de toegelaten biocidenmiddelen werd 91% van de aangevraagde toepassingen toegelaten en 9% afgewezen.

Beleidsadviezen

Het College heeft onder meer tot taak bewindspersonen gevraagd en ongevraagd advies te geven. In 2020 heeft het College de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) onder meer de drie onderstaande adviezen gegeven.

Eén advies betrof de maatregel die het College gaat treffen om de risico's van het gestapeld gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen te gaan. Dit gebruik is niet verboden maar de opeenvolgende toepassing van een middel met dezelfde werkzame stof in dezelfde teelt of in opeenvolgende teelten, op hetzelfde perceel, is niet beoordeeld en kan leiden tot schadelijke hoeveelheden werkzame stof in het milieu. De maatregel betreft een beperking tot een maximale hoeveelheid van de werkzame stof die per jaar op eenzelfde perceel toegepast mag worden en geldt voornamelijk voor 4 stoffen.

Een tweede advies betrof de analyse en appreciatie van de resultaten van een tweede onderzoek door Buijs en Mantingh (2020) naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in vier Natura2000 gebieden in Drenthe. In het onderzoek werden vooral residuen van chemische stoffen aangetroffen die geen landbouwkundige toepassing hebben. Een relatie tussen de gehalten van de stoffen en de afstand tot percelen waarop gewasbeschermingsmiddelen werden toegepast kon met dit onderzoek niet worden gelegd. Het Ctgb liet de minister weten dat het in de resultaten geen aanleiding ziet om in bestaande toelatingen in te grijpen.

Een derde (ongevraagd) advies in 2020 betrof het signaal van het College aan de drie departementen over de problematiek van de azolenresistentie en het feit dat uit onderzoek blijkt dat infecties met de (resistente) schimmel *Aspergillus fumigatus* voorkomen bij coronapatiënten die op de intensive care zijn opgenomen. Het College roept de ministeries op om de problematiek op integrale wijze aan te pakken, omdat de verschillende bronnen van resistente *Aspergillus*-sporen elk een specifieke ketenaanpak vergen. Daarnaast heeft het College samen met lidstaat Denemarken dit onderwerp voorgelegd aan de Europese Commissie om de beschikbare onderzoeksinformatie ook in Europa onder de aandacht van de relevante gremia te brengen.

Zie voor een compleet overzicht van de in 2020 verstrekte adviezen en signalen bijlage 9.

Adviezen op een verzoek voor vrijstelling

In noodsituaties kan voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden een vrijstelling verleend worden. Een middel mag dan zonder dat er een toelating voor het specifieke gebruik is, tijdelijk gebruikt worden tegen een 'op geen enkele andere wijze te bestrijden gevaar'. Meestal gaat het bij vrijstellingen om toegelaten middelen die tijdelijk gebruikt mogen worden voor een (nog) niet toegelaten toepassing, soms gaat het om middelen of stoffen die nog niet zijn toegelaten of die niet meer zijn toegelaten.

De wettelijke basis voor deze vrijstellingen is gelegen in de Europese Verordening voor gewasbeschermingsmiddelen 1107/2009 (Art 53), de Europese Biocidenverordening 528/2012 (Art 55) en de Wet gewasbescherming en biociden (Art 38 en 46). De bevoegdheid voor het verlenen van een vrijstelling ligt voor gewasbeschermingsmiddelen bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en voor biociden bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). De maximale duur van een vrijstelling bedraagt 120 dagen voor gewasbeschermingsmiddelen en 180 dagen voor biociden.

Vrijstellingen worden meestal aangevraagd door belangenorganisaties. Lidstaten van de Europese Unie hebben echter ook de verplichting om de introductie en verspreiding van 'quarantaine-organismen' te voorkomen. Dat zijn schadelijke organismen die voorkomen op een door de EU vastgestelde lijst. Er worden daarom ook ambtelijke vrijstellingen verleend voor de bestrijding van Q-organismen. Het besluit om al dan niet een vrijstelling te verlenen wordt genomen op basis van adviezen over de noodzaak en de risico's van een vrijstelling. De noodzaak voor een vrijstelling wordt eerst vastgesteld door organisaties zoals de NVWA en het RIVM. Het Ctgb adviseert daarna over de risico's van de aangevraagde vrijstellingen voor mens, dier en milieu. Zo nodig stelt het Ctgb risicoreducerende maatregelen en waarschuwingssignalen voor.

Vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen

Het aantal vrijstellingsaanvragen neemt de laatste jaren toe. In 2020 ontving het Ctgb 36 verzoeken om te adviseren over vrijstellingen van gewasbeschermingsmiddelen (ten opzichte van 12 in 2018 en 25 in 2019). Het College adviseerde 31 x positief en 5 x negatief. Van de 36 adviesverzoeken hadden er 3 betrekking op de bestrijding van een Q-organisme. Dat betrof 3 opeenvolgende aanvragen voor hetzelfde middel: een desinfectiemiddel om verspreiding van een virus in de teelt van tomaten te voorkomen. Het College adviseerde 3 x positief. Er was 1 aanvraag voor de vrijstelling van een gewasbeschermingsmiddel gerelateerd aan de coronacrisis – voor een groeiregulator ten behoeve van oogstspreading in de fruitteelt. Het College adviseerde negatief.

Vrijstellingen biociden

In 2020 ontving het Ctgb 21 verzoeken om te adviseren over vrijstellingen van biociden. Het College adviseerde 18 x positief en 3 x negatief. Achttien van deze 21 aanvragen – vooral voor handdesinfectiemiddelen – waren gerelateerd aan de coronacrisis. Het College adviseerde hierover 15 x positief en 3 x negatief. Zie ook hoofdstuk 4 pagina 35.

Voor bestrijding van invasieve exoten zoals de tijgermug worden zo nodig binnen geïntegreerde plaagbestrijding ook biociden ingezet. Foto Wietse den Hartog

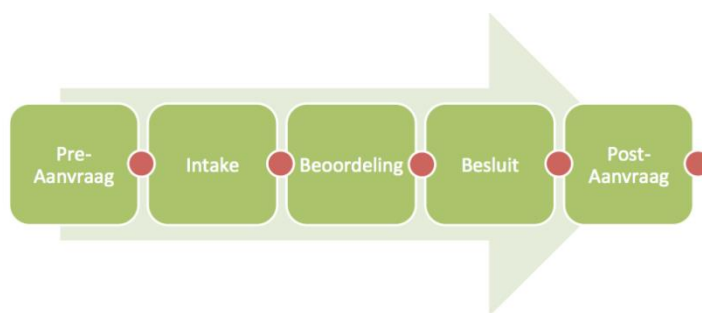
3. Aanvragen, beoordelingen en toelatingen

Het Ctgb heeft als belangrijkste taak gewasbeschermingsmiddelen en biociden deskundig en wetenschappelijk te beoordelen op risico's voor mens, dier en milieu. Deze risicobeoordeling volgt Europese regelgeving: de Europese Verordening voor gewasbeschermingsmiddelen 1107/2009 en de Europese Biocidenverordening 528/2012. Werkzame stoffen en middelen worden op Europees niveau beoordeeld, waarbij voor middelen de besluiten om ze wel of niet toe te laten op lidstaatsniveau worden genomen, met uitzondering van unietoelatingen. Naast de Europese verordeningen geldt in de verschillende Europese lidstaten ook nationale regelgeving, toegesneden op de plaatselijke situatie. Voor de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen en biociden is het toetsingskader (wetgeving, guidances en beleidsregels) continu in ontwikkeling en het Ctgb communiceert zo actueel mogelijk over het toetsingskader dat gehanteerd moet worden bij een bepaalde aanvraag. Hiervoor publiceert het Ctgb de (procedurele) Registration Manuals en de (wetenschappelijk inhoudelijke) Evaluation Manuals. Daarnaast publiceert het Ctgb een overzicht van de ontwikkeling van Europese guidances (richtsnoeren) en Ctgb-beleid op de website.

Beoordelingsproces in vijf fases

Het beoordelingsproces van gewasbeschermingsmiddelen en biociden doorloopt vijf fases:

- pre-aanvraagfase: informeren en adviseren van stakeholders en (potentiële) aanvragers over de aanvraag van en de beoordeling van middelen (zie paragraaf 3.1)
- intakefase: administratieve toets of een aanvraag 'beoordeelbaar' is en door kan naar de beoordelingsfase (zie paragraaf 3.2)
- beoordelingsfase: inhoudelijke beoordeling op basis van Europese verordeningen en/of nationaal recht (zie paragraaf 3.3)
- besluitfase: besluitvorming over (administratieve) aanvragen tot toelating (zie paragraaf 3.3)
- post-aanvraagfase: bekendmaken van besluiten en afhandeling van eventueel ontvangen bezwaren tegen genomen besluiten tot toelating dan wel afwijzing (zie paragraaf 3.4)

3.1 Pre-aanvraagfase

Een kwalitatief goed en compleet aanvraagdossier is de basis voor het beoordelingsproces. Het levert een aanvrager een duidelijke beoordeling zonder hiaten en bevordert binnen het Ctgb een goede planning en efficiënte afhandeling. Daarom biedt het Ctgb voorafgaand aan de definitieve aanvraag workshops over specifieke onderwerpen uit het toetsingskader, voorbereidend overleg – de RFM (Request For Meeting) en de PSM (Pre Submission Meeting) – en de mogelijkheid om specifieke vragen te stellen (bijvoorbeeld over proces, interpretatie van het toetsingskader, enzovoort). Voor deze en andere vragen fungeert de servicedesk van het Ctgb als aanspreekpunt.

3.1.1 Pre-aanvraagdiensten

De Ctgb-servicedesk is er primair voor vragen van aanvragers en toelatinghouders, maar beantwoordt ook vragen van telers, toepassers en publiek. Ook behoort het tot de taken van de servicedesk om workshops en

besprekingen ter voorbereiding van een aanvraag te organiseren. Dit jaar werd dit proces sterk verstoord door de beperkingen die volgden op de coronapandemie. Daarmee kwamen de mogelijkheden voor fysieke vergaderingen en workshops te vervallen. In eerste instantie ontstond hierdoor aan de vraagkant een afwachtende houding, na de zomer werd meer gebruikgemaakt van online-vergaderingen. Zo werden dit jaar toch nog 36 van de 55 begrote RFM's gerealiseerd. Er werden geen PSM's aangevraagd. Voor de workshops werd besloten deze in 2021 weer op te pakken, in afwachting van de ontwikkeling van de pandemie.

Ook het aantal door de servicedesk te behandelen vragen werd sterk beïnvloed door de coronapandemie. De vragen naar (informatie over) desinfectiemiddelen namen sterk toe. Deze kwamen met name van producenten/aanvragers, in mindere mate ook van het publiek. In maart is met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afgesproken dat het Ctgb het informatiepunt zou zijn voor vragen vanuit het bedrijfsleven naar vrijstellingen voor en eisen aan desinfectiemiddelen. Trendmatig waren er circa 1600 vragen verwacht, uiteindelijk zijn er dit jaar 2774 beantwoord. Daarvan gingen er 2110 over biociden (met name over desinfectiemiddelen).

Vragen waarvan de beantwoording 4 uur of meer vraagt, worden tegen uurtarief gefactureerd. Daarvan kreeg de servicedesk er dit jaar 71. Op dit aantal en op de verhouding gewasbescherming/biociden had de vraag naar informatie over desinfectiemiddelen geen invloed.

Aan het eind van het jaar werd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in overleg met het Ctgb vastgelegd hoe desinfectiemiddelen met een vrijstelling, een reguliere toelating kunnen krijgen en in de tussentijd ook op de markt kunnen blijven. Hierbij hebben we ook te maken met bedrijven die niet bekend zijn met de geldende aanvraagprocedures. Daarom werd eenmalig een informatief webinar georganiseerd. Hieraan namen 12 geïnteresseerde bedrijven deel, de waardering ervoor was hoog.

Een reeds voor 2020 geplande activiteit was de evaluatie van opzet en randvoorwaarden van respectievelijk RFM en PSM. We zien al jaren dat de belangstelling voor de RFM veel groter is dan die voor de PSM. De reden daarvoor ligt in de eis dat voor een PSM het aanvraagdossier vrijwel compleet moet zijn. Aanvragers kiezen er dan veelal voor het dossier in te dienen en eventuele aanvullingen bij het vervolg op de intake/validatie van het dossier te doen. Omdat zowel aanvragers als het Ctgb het belang inzien van een goede voorbereiding van het beoordelingsdossier, is besloten om voortaan uitsluitend nog de Pre Submission Meeting aan te bieden voor de pre-aanvraagfase, maar daarvoor alle (vorm)eisen los te laten. Het is aan de aanvrager om aan de hand van de openstaande vragen de inhoud van de bespreking vorm te geven. Uitgangspunt blijft dat de vragen betrekking hebben op verduidelijking en/of toepassing van het toetsingskader, probleemstellingen die men doorgaans voorlegt aan een consultant behandelt het Ctgb niet. Daarnaast blijft er ruimte voor noodzakelijke besprekingen in het beoordelingstraject. Vertegenwoordigers van de sector werden in de loop van het jaar geïnformeerd over deze wijziging die per 1 januari 2021 is ingegaan.

3.2 Intakefase

Het Ctgb constateert een toename in de vraag naar beoordelingscapaciteit in de Europese Unie en het aantal verzoeken om op te treden als beoordelend lidstaat. De afgelopen jaren speelde het hierop in door als organisatie gecontroleerd te groeien, met als resultaat dat het Ctgb in de afgelopen jaren meer dan een 'fair share' aan aanvragen voor middelen en stoffen voor biociden en gewasbeschermingsmiddelen heeft aangenomen. Overall is er echter een tekort aan beoordelingscapaciteit bij de toelatingsautoriteiten in de EU-lidstaten, en dat tekort is nog eens vergroot door de brexit. Het Ctgb agendeert dit proactief in de verschillende EU-overleggen, omdat de lidstaten dit probleem samen zullen moeten oplossen.

In 2020 was de werklast bij het Ctgb groter dan de beschikbare beoordelingscapaciteit, wat ten koste ging van de voorspelbaarheid en doorlooptijd. Dit komt doordat aanvragen omvangrijker en complexer zijn geworden, doordat veel toepassingen worden aangevraagd, producten worden samengevoegd in biocide productfamilies, de kwaliteit van biocidedossiers frequent matig is en er in sommige gevallen ook nog geen geharmoniseerd toetsingskader is. Daarnaast zijn bij dossiers voor gewasbeschermingsmiddelen steeds meer aanpassingen of verfijningen nodig om tot een veilig gebruik te komen. Ook worden de EU-procedures steeds intensiever en uitdagender. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de beoordeling van hormoonverstorende eigenschappen en

van neurotoxiciteit. Dit signaal wordt bevestigd door aanvragers die zien dat meer data – en dus beoordelingscapaciteit – nodig zijn om een veilig gebruik aan te tonen.

Dit alles noodzaakte tot het nemen van maatregelen. Eén van deze maatregelen houdt in dat de instroom van aanvragen voorlopig wordt beperkt, zowel voor biociden als gewasbescherming. Voor biociden beperken we de instroom al een aantal jaren. Voor gewasbescherming hebben we dit jaar besloten de instroom eveneens te gaan beperken vanaf het moment dat dit mogelijk is gezien de reeds aangegane verplichtingen. In de praktijk betekent dit voor gewasbescherming vanaf 2022. Daarnaast worden, indien mogelijk, werkzaamheden uitbesteed aan evaluerende instanties (EI's). Jaarlijks zal bekeken worden of voortzetting van de bijstelling van de instroom de komende jaren nodig is, en of inzet van EI's en gecontroleerde groei nodig en mogelijk is om de werkvoorraad te stabiliseren en te verkleinen.

3.2.1 Instroom gewasbescherming

Bovenstaande betekent dat het Ctgb bij gewasbescherming de instroom van zonale aanvragen (voor nieuwe middelen en wijzigingen/uitbreidingen op bestaande middeltoelatingen) met het Ctgb als zonaal rapporteur (zRMS) en werkzame stofaanvragen met het Ctgb als rapporterende lidstaat (RMS) vanaf 2022 voorlopig beperkt. De beperking kon voor de instroom van 2020 en 2021 niet meer worden doorgevoerd omdat het werk al conform begroting was aangenomen. Voor nieuwe werkzame stoffen waarvoor het Ctgb heeft opgetreden als RMS, treedt het Ctgb in principe wél op als zRMS voor de zonale aanvraag tot toelating van het referentiemiddel (eerste toelating).

Het blijft voor aanvragers moeilijk om een goede indicatie te geven van het tijdstip waarop ze hun aanvraag indienen. Het indienen van voorziene aanvragen wordt dan ook dikwijls uitgesteld (of ze worden helemaal niet meer ingediend). Dit compliceert mede het bepalen van de vraag naar beoordelingscapaciteit en de planning, en heeft een grote invloed op de voorspelbaarheid.

Werkzame stofaanvragen

De instroom van werkzame stofaanvragen waarvoor Nederland optreedt als rapporteur lidstaat (RMS) is in aantal vrijwel conform begroting. Wel is de verhouding tussen aanvragen voor nieuwe chemische stoffen en micro-organismen anders dan voorzien, waardoor de hoeveelheid werk in uren lager is dan begroot. In totaal zijn er zeven nieuwe stofaanvragen binnengekomen.

In aansluiting op de Toekomstvisie gewasbescherming 2030, waarin meer aandacht is voor duurzaamheid, zien we ook in 2020 een voortzetting van de tendens van minder chemische stofaanvragen naar meer aanvragen voor de zogenoemde 'groene' stoffen (micro-organismen en plantextracten).

Middelaanvragen

Uiteindelijk zijn (fors) minder aanvragen ingediend dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervoor is het substantieel lagere aantal aanvragen voor het verlengen van de toelating van middelen (-75%). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door externe factoren waar het Ctgb geen invloed op heeft, zoals de vertraging in het Europese herbeoordelingsproces van goedgekeurde stoffen en het niet verlengen van werkzame stofgoedkeuringen. De impact van het laatste was groot.

Het aantal zonale aanvragen voor nieuwe middeltoelatingen en wijzigingen op bestaande toelatingen, met Nederland als zonaal rapporteur, is vrijwel in lijn met de begroting. Opvallend is dat het aantal wederzijdse erkenningsaanvragen ook sterk op de begroting is achtergebleven (-35%). Hier is niet direct een verklaring voor te geven.

Het effect van de coronapandemie op de voorziene instroom in 2020 lijkt beperkt te zijn geweest. Voor het totaaloverzicht van het aantal ingediende middelaanvragen, zie bijlage 4.

3.2.2 Instroom biociden

De instroom van aanvragen voor (renewal of wijziging van) nationale en unietoelatingen van biociden met het Ctgb als evaluerende lidstaat (eCA) wordt sinds 2018 beperkt, alsook de instroom van aanvragen voor goedkeuring van nieuwe werkzame stoffen. Dit om binnen de grenzen van gecontroleerde groei de vraag te kunnen accommoderen en de grote werkachterstanden te verkleinen. In 2020 levert dit voor het eerst duidelijke effecten op bij de instroom – in absolute aantallen – van biocidenaanvragen.

Werkzame stofaanvragen

In 2020 zijn er, conform begroting, geen aanvragen voor goedkeuring van een nieuwe werkzame stof geaccepteerd als eCA. Wel zijn er twee aanvragen voor *verlenging* van de goedkeuring van werkzame stoffen geaccepteerd. Bij de oorspronkelijke goedkeuring van beide stoffen trad het Ctgb op als evaluerende lidstaat en het is gebruikelijk dat dezelfde lidstaat dan ook de aanvraag voor verlenging accepteert als eCA.

Middelaanvragen

In 2020 is het aantal ingediende unie- en nationale aanvragen waarbij het Ctgb optreedt als evaluerende lidstaat beperkt tot 2. In 2018 en 2019 werd 8-9% van deze aanvraagtypes in de Europese Unie door het Ctgb geaccepteerd als eCA, in 2020 was het aandeel van Nederland slechts 1% conform begroting.

Er zijn in 2020 acht aanvragen voor verlenging van een toelating binnengekomen. Dit is minder dan voorzien, omdat een aantal producten niet meer werd verlengd en omdat een aantal producten bij de renewal werd opgenomen in een biocide productfamilie. Renewal-aanvragen zijn in 2020 alleen geaccepteerd als betrokken lidstaat (CMS) en niet als evaluerende lidstaat, conform begroting.

Voor een grote wijziging zijn 17 aanvragen ontvangen, waarvan er 2 als eCA zijn geaccepteerd conform begroting. Bij deze twee toelatingen had het Ctgb ook de oorspronkelijke beoordeling uitgevoerd.

De instroom van wederzijdse erkenningen is in 2020 lager dan de instroom in 2019 (15 versus 35 aanvragen) met name door het lage aantal wederzijdse erkenning in sequence. Aanvragers prefereren steeds meer de route van wederzijdse erkenning in parallel. De instroom hiervan is moeilijk te voorspellen, net als het moment dat het Ctgb met de aanvraag kan starten, omdat dit afhankelijk is van (de doorlooptijden bij) andere lidstaten.

Onder het Nederlands overgangsrecht zijn in 2020 circa 50 aanvragen ontvangen, waaronder 15 aanvragen voor verlenging van een toelating. De instroom is ongeveer gelijk aan die van 2019. De ervaring leert dat vlak vóór een werkzame stof in Europa wordt goedgekeurd, relatief veel aanvragen onder het nationale recht voor toelating van biociden met die werkzame stof worden ingediend bij het Ctgb. In 2019 en 2020 waren er echter weinig werkzame stoffen die in Europa werden goedgekeurd en de instroom van overgangsrecht aanvragen bleef daarom in de eerste helft van 2020 bijzonder laag. In de tweede helft van 2020 werd een opvallend hoog aantal aanvragen ontvangen voor toelating of uitbreiding van desinfectiemiddelen in PT1 en PT2. Dit heeft te maken met de toenemende vraag naar deze middelen door de coronapandemie. Bij biociden zien we dus wel degelijk een effect van de coronapandemie op de instroom van middelen in 2020.

Voor het totaaloverzicht van het aantal ingediende stof- en middelaanvragen, zie bijlage 6.

3.3 Beoordeling en besluit

Het uitgangspunt van het Ctgb is om de vraag te accommoderen. Dat betekent dat de beschikbare beoordelingscapaciteit voor aanvragen zou moeten aansluiten bij de omvang van de aanvragen die in behandeling zijn. Dit is in 2020 zoveel mogelijk gerealiseerd door het personeelsbestand binnen het primaire proces uit te breiden en de bestaande capaciteit waar mogelijk flexibel in te zetten. Daar waar de werkdruk lager was, is capaciteit verplaatst naar onderbezette expertises om werk over te nemen. Daarnaast is het aantal evaluerende instanties (EI's) uitgebreid. Zodoende is de totale beschikbare beoordelingscapaciteit maximaal ingezet voor het onderhanden werk. Ondanks deze inspanningen is het in 2020 niet gelukt om het onderhanden werk voor gewasbescherming te verkleinen – in tegenstelling tot het onderhanden werk voor biociden. Dit is echter noodzakelijk om de voorspelbaarheid te vergroten en de doorlooptijden op termijn te kunnen verkorten. Derhalve is het besluit genomen om de instroom voor enkele aanvraagtypen bij gewasbescherming te gaan beperken zoals hierboven beschreven. Om de voorspelbaarheid te vergroten is in 2020 het programma Voorspelbaarheid & Doorlooptijden gestart. Zie voor meer details hoofdstuk 5, meerjarenprogramma's en organisatieprogramma's.

Invloed coronapandemie

Bij vrijwel alle aanvragen is aanvullende informatie noodzakelijk om de beoordeling te kunnen afronden. Conform de verordening hebben aanvragers het recht om deze aanvullende informatie te leveren, maar

vanwege de coronapandemie kan het genereren hiervan vertraging oplopen, onder meer door beperkte laboratoriumcapaciteit. Mede op verzoek van de Europese Commissie honoreren wij deze verzoeken, mits ze van een gedegen onderbouwing zijn voorzien.

De invloed van de coronapandemie op het verloop van aanvragen voor gewasbeschermingsstoffen en -middelen is beperkt. Het Ctgb heeft enkele verzoeken van aanvragers ontvangen voor uitstel van enkele maanden voor het leveren van aanvullende gegevens. Bij biociden was dit voor ongeveer 50 aanvragen, waarbij het gemiddeld eveneens om een uitstel van enkele maanden ging. In de meeste gevallen konden aanvragers goed aantonen welke maatregelen zij getroffen hadden om vertragingen te voorkomen en waardoor ze desondanks toch vertraging hadden opgelopen. In die gevallen verleende het Ctgb uitstel voor het indienen van aanvullende gegevens.

3.3.1 Gewasbescherming

3.3.1.1 Werkzame stoffen

In de Europese werkzaamheden rond werkzame stoffen heeft het Ctgb twee rollen:

1. het is namens Nederland verantwoordelijk voor de beoordeling van een aanvraag tot goedkeuring van een werkzame stof. Nederland is dan de zogenoemde 'rapporteur lidstaat' (RMS),
2. het levert namens Nederland commentaar op de beoordelingsrapporten die door andere lidstaten zijn opgesteld. Nederland is dan 'niet-rapporteur lidstaat' (niet-RMS).

Voor een gedetailleerd overzicht van de stoffen die Nederland in portefeuille heeft, zie bijlage 3. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen de status van de stof in Europa en de status van de betreffende aanvraag bij het Ctgb.

Nederland rapporteur werkzame stoffen

In 2020 zijn ten opzichte van de begroting meer uren besteed aan EU-stofaanvragen. In totaal is 23% van de uren besteed aan werkzame stofaanvragen. Dit is in lijn met 2019 waarin we al constateerden dat er een stijging is aan stofwerkzaamheden, als gevolg van de ingezette verhoging van de instroom in aantal werkzame stofaanvragen een aantal jaar geleden. Het blijkt lastig de benodigde uren vooraf nauwkeurig in te schatten. Dit komt voornamelijk doordat de dossiers omvangrijker en complexer zijn, met meer studies als onderbouwing voor veilig gebruik, zoals al eerder in detail beschreven. Een concreet voorbeeld van een omvangrijk dossier is dat voor de herbeoordeling van glyfosaat. Dat heeft relatief veel capaciteit gevraagd het afgelopen jaar. Het aantal af te handelen EU-gewasbeschermingsstofaanvragen is in 2020 conform verwachting verlopen.

Niet-rapporteur werkzame stoffen

In 2020 is commentaar gegeven op alle beoordelingsrapporten van andere lidstaten waarvoor een commentaarverzoek is ontvangen. Het Ctgb heeft ook deelgenomen aan een aantal expertmeetings en teleconferenties over specifieke stofdossiers en aan algemene aan stofbeoordelingen gerelateerde onderwerpen. Vanwege de coronapandemie waren er minder expertmeetings die daarnaast ook digitaal waren. Ook waren er minder commentaarverzoeken dan begroot. De bestede uren zijn daardoor lager dan begroot.

3.3.1.2 Middelen

In totaal zijn dit jaar 181 aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen ingediend en 154 aanvragen afgehandeld (hiervan zijn 40 aanvragen ingetrokken of niet in behandeling genomen). Voor het overzicht van het aantal ingediende en afgehandelde middelaanvragen, zie bijlage 4. Als gevolg van deze aanvragen zijn nieuwe toelatingen afgegeven, toelatingen ingetrokken en toelatingen gewijzigd. De tabel hieronder geeft de mutaties van de toegelaten gewasbeschermingsmiddelen in 2020 weer.

Mutaties toelatingen gewasbeschermingsmiddelen 2020	Aantal
Nieuwe toelatingen	75
Ingetrokken en geëxpireerde toelatingen	91
Toelatingen 31 december 2020	1009

In 2020 zijn in totaal minder aanvragen afgehandeld dan begroot. Dit geldt voor alle aanvraagtypen. De omvang van de onderhanden aanvragen bleek groter dan begroot. Ook zien we dat voor de nieuw ingediende aanvragen de dossiers omvangrijker zijn. Net zoals voor werkzame stoffen blijkt ook dat de omvang van het werk voor middelen vooraf lastig is in te schatten. Bij middelen speelt naast de omvangrijkere dossiers ook mee dat uitbreidingsaanvragen steeds vaker niet binnen de 'risk envelope' vallen.

Doorlooptijden

Het afhandelen van aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen blijft achter op de begroting, daardoor zijn de gemiddelde doorlooptijden in 2020 niet afgenomen maar zelfs toegenomen, ondanks dat de uren wel conform begroting worden gerealiseerd. Dit wordt deels veroorzaakt door de al eerder genoemde toenemende omvang en complexiteit van de onderhanden zijnde en nieuwe aanvragen. Een andere deel wordt veroorzaakt door een stijging in het aantal onderhanden zijnde stofaanvragen die relatief veel beoordelingscapaciteit in uren vragen. In 2020 kampte het Ctgb eveneens met een disbalans in beschikbare capaciteit tussen de verschillende expertises als gevolg van een stijging in het aantal onderhanden stofaanvragen, het inwerken van nieuwe medewerkers en het werken aan een stofaanvraag door twee specifieke expertises. Door deze factoren tezamen is het afhandelen van aanvragen conform begroting en het verkorten van de doorlooptijden niet gerealiseerd. Ondanks de genomen maatregelen om tijdens de coronapandemie medewerkers zo effectief mogelijk in te werken, medewerkers te flexibiliseren en werkzaamheden extern uit te besteden.

Door bovenstaande factoren is de hoeveelheid onderhanden werk in aantallen en uren niet afgenomen, ondanks dat de instroom in aantal lager was dan begroot. Het aantal onderhanden aanvragen is toegenomen, vooral bij de kort-cyclische aanvraagtypen. De toename in het aantal onderhanden aanvragen van de lang-cyclische aanvraagtypen is kleiner dan de afgelopen jaren. Het onderhanden werk voor gewasbescherming bleef in 2020 stabiel doordat het aantal gerealiseerde uren in 2020 net zo groot is als de som in uren van de lagere instroom en de toename in omvang van de bestaande en nieuwe dossiers.

3.3.2 Biociden

3.3.2.1 Werkzame stoffen

Ook voor biociden heeft het Ctgb twee rollen in de Europese werkzaamheden voor werkzame stoffen:

1. als evaluerende lidstaat (eCA) en als
2. niet-rapporteur of betrokken lidstaat (CMS).

Zie bijlage 5 voor een gedetailleerd overzicht van de stof-/productsoortcombinaties die het Ctgb als evaluerende lidstaat onderhanden heeft in 2020.

Nederland evaluerende lidstaat werkzame stoffen

Het afhandelen van aanvragen voor werkzame stoffen waarvoor Nederland evaluerende lidstaat is, blijft achter bij het werkplan. Net zoals bij gewasbescherming komt dit doordat de omvang en complexiteit van dossiers toeneemt. De kwaliteit van dossiers is vaak matig en in sommige gevallen is er nog geen geharmoniseerd toetsingskader. In 2020 zijn er wel meer uren dan begroot besteed aan het beoordelen van stofdossiers. Deze keuze is gemaakt om meer voortgang te bewerkstelligen in het afhandelen van stofdossiers – binnen het EU-review-programma – waarvoor Nederland de evaluerende lidstaat is. Er is voortgang geboekt, maar vanwege de hierboven genoemde redenen, konden er in 2020 nog geen stofdossiers worden afgehandeld. Het Ctgb draagt actief bij aan het EU-beleid en de ontwikkeling van guidances om (her)beoordelingen van stoffen te kunnen versnellen.

Niet-rapporteur werkzame stoffen

Het Ctgb levert eveneens commentaar op stofbeoordelingen van Europese collega-lidstaten zoals omschreven in de verordening. Het Ctgb heeft als niet-rapporteur lidstaat op alle ontvangen commentaarverzoeken commentaar gegeven. Het aantal conceptbeoordelingen dat door de Europese collega-lidstaten voor commentaar is aangeboden, was in 2020 echter laag en wordt veroorzaakt door een tekort aan capaciteit bij de autoriteiten in de hele Unie.

3.3.2.2 Middelen

In totaal zijn 93 middelaanvragen ingediend en 90 afgehandeld. Daarvan zijn 21 aanvragen ingetrokken of niet in behandeling genomen. De tabel 'Aantal ingediende en afgehandelde aanvragen biociden in 2020' in bijlage 6 geeft de realisatie van het werkplan in detail weer. Als gevolg van deze aanvragen zijn nieuwe toelatingen afgegeven, toelatingen ingetrokken en toelatingen gewijzigd. Onderstaande tabel geeft de mutaties van de toegelaten biociden in 2020 weer.

Mutaties toelatingen biociden 2020	Inclusief biocidefamilieleden
Nieuwe toelatingen	150
Ingetrokken en geëxpireerde toelatingen	88
Toelatingen 31 december 2020*	1779

* Bij het aantal toelatingen worden biocidefamilieleden meegeteld. Biocidefamilies worden niet separaat geteld, aangezien ze niet als zodanig op de markt komen. Op 31-12-2020 waren er 33 biocidefamilies toegelaten met in totaal 196 familieleden.

In 2020 is het afhandelen van middelaanvragen vrijwel conform begroting in het werkplan verlopen. Alleen de overgangsrecht aanvragen vormen hierop een uitzondering. Bij dit aanvraagtype bleef de afhandeling achter door de beperkte beoordelingscapaciteit.

Van de in 2020 toegekende unietoelatingen was het Ctgb bij drie toelatingen de evaluerende lidstaat en heeft het Ctgb één aanvraag voor unietoelating afgewezen vanwege een niet-valide aanvraagdossier. Daarnaast levert het Ctgb commentaar op uniebeoordelingen van Europese collega-lidstaten. Van deze aanvragen zijn er in 2020 vier afgerond, waarvan drie toelatingen en één niet-toelating.

Doorlooptijden

Voor biociden hebben we de instroom beperkt van unie-aanvragen en EU nationale aanvragen om de werkachterstanden (waar we de komende jaren nog mee kampen) niet verder te laten oplopen en te streven naar een evenwichtigere verdeling van het werkaanbod tussen de lidstaten. In 2020 is het effect van de beperkte instroom zichtbaar geworden. Daar waar de werkvoorraad – in aantallen onderhanden aanvragen – in 2019 nog met zo'n 10% steeg, stabiliseerde de werkvoorraad in aantallen in 2020. Ook zien we – naast deze stabilisatie in aantal onderhanden aanvragen – een afname in het onderhanden werk in uren, ondanks dat de uren conform begroting niet zijn gerealiseerd. Dit betekent dat de maatregelen effect beginnen te hebben, maar dat we gezien de enorme grootte van de werkachterstand nog wel een lange adem moeten hebben voordat we effect zien op de doorlooptijden.

Door de toegenomen omvang van dossiers, indiening van dossiers van matige kwaliteit, het grote verschil in kennis en ervaring tussen de lidstaten, en doordat de EU-guidance-documenten nog niet compleet zijn, wordt er per aanvraag steeds meer beoordelingscapaciteit gevraagd van het Ctgb. Daarnaast hebben we in 2020 de capaciteit van zowel projectleiders als beoordelaars uitgebreid en moesten we een deel van de beschikbare capaciteit inzetten om nieuwe medewerkers in te werken. In 2020 kampte het Ctgb ook met een disbalans in beschikbare capaciteit tussen de verschillende expertises, waardoor uren niet altijd gerealiseerd konden worden en het afhandelen van aanvragen achterbleef. Zoals verwacht en beschreven in het werkplan zijn hierdoor de doorlooptijden in 2020 nog verder opgelopen.

3.3.3 Overige aanvragen (gewasbescherming en biociden)

Onder overige aanvragen vallen zowel aanvragen die inhoudelijk worden beoordeeld (bijvoorbeeld aanvragen voor een parallelvergunning en mineure wijzigingen van de samenstelling) als aanvragen die *niet* inhoudelijk worden beoordeeld (bijvoorbeeld naamswijzigingen en overschrijvingen). Het totaal aantal ingediende overige aanvragen is iets lager dan begroot. Wel zijn meer aanvragen afgehandeld dan ingediend, waardoor het aantal onderhanden overige aanvragen eind 2020 iets is afgenomen. Meer dan 95% van de overige aanvragen is binnen de daarvoor geldende wettelijke termijn afgehandeld.

Voor een gedetailleerd overzicht van de overige aanvragen zie bijlage 7.

3.4 Post-aanvraagfase

Beroepen, bezwaren en Wob-verzoeken

Het Ctgb heeft de laatste jaren geïnvesteerd in uitbreiding van de juristencapaciteit. Het effect daarvan begint zichtbaar te worden: er zijn in 2020 bijvoorbeeld drie maal zo veel Wob-verzoeken afgehandeld als het jaar daarvoor.

In een van de vele procedures rondom de neonicotinoïden heeft het CBb zich onbevoegd verklaard om een uitspraak te doen inzake een openbaarmakingsverzoek voor de studies die bij een aanvraag tot toelating van een middel worden overgelegd door de fabrikant (ECLI:NL:CBb:2020:555). Het gevolg van deze uitspraak is dat verzoeken tot openbaarmaking van studies die zijn ingediend na 1 september 2013 in het vervolg via de Wob worden behandeld, waarbij eerst de rechtbank, en daarna de Raad van State de bevoegde rechter zijn, in plaats van het CBb.

Een andere noemenswaardige zaak was de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (ECLI:NL:CBb:2020:81) over aangroeiwerende verven (biociden). Aan het CBb was de vraag voorgelegd of het Ctgb bevoegd is om in afwijking van het voorstel van de aanvrager van een toelating, een andere, zwaardere gevarenaanduiding op de verpakking voor te schrijven. Het antwoord van het CBb daarop is bevestigend. Als het Ctgb van oordeel is dat de voorgestelde classificatie niet voldoet aan de Europese voorschriften (de CLP-verordening), dan is het Ctgb op grond van de biocidenverordening bevoegd om de classificatie en etikettering van biociden vast te stellen. Het Ctgb kan een biocide alleen toelaten, als de juiste door het Ctgb zelf vastgestelde gevarenaanduiding wordt gebruikt. Het is aan het Ctgb om te beoordelen of het classificatievoorstel van de aanvrager in overeenstemming is met de geldende wet- en regelgeving. Is dit voorstel juist en voldoet het aan alle vereisten, dan kan het Ctgb dat overnemen. Deze uitspraak is belangrijk omdat daarmee vaststaat dat het Ctgb het recht heeft om tijdens de aanvraagprocedure de door de fabrikant voorgestelde classificaties te toetsen.

Zie bijlage 8 voor een overzicht van de aantallen ingediende bezwaren, beroepen en Wob-verzoeken.

Automatisch sorteren en verpakken van plantuitjes. Foto Edwin Walvisch

4. Advisering en ontwikkeling uitvoeringskaders

4.1 Biociden – nationaal

Vrijstellingen

2020 stond in het teken van de coronapandemie. De behoefte aan desinfectiemiddelen voor handhygiëne en voor oppervlakte- en ruimtedesinfectie in ziekenhuizen en zorginstellingen was ineens enorm groot. Om het dreigende tekort het hoofd te bieden, maakte de Staatssecretaris van lenW gebruik van haar bevoegdheid om snel generieke vrijstellingen te verlenen voor desinfectiemiddelen die ófwel niet voor het betreffende doel (dit wil zeggen met een virusclaim) op de markt waren ófwel (nog) geen toelating hadden. Aan de hand van deze vrijstellingen konden landelijk in korte tijd voldoende voorraden worden opgebouwd om in de stijgende behoefte te voorzien en tegelijk kregen bedrijven hierdoor de tijd om zich op de nieuwe vraag naar desinfectiemiddelen in te stellen. In de loop van het jaar kwamen daar nog vrijstellingen bij voor desinfectiemiddelen voor gebruik in andere professionele settingen dan de zorg en in vliegtuigen ter voorkoming van besmetting met het virus. Daarnaast werd nog een vrijstelling verleend voor een conserveermiddel voor toepassing in brandstoftanks van stilstaande vliegtuigen ter voorkoming van bacteriegroei.

Het Ctgb gaf op diverse momenten advies aan lenW over de risico's van de verschillende typen producten die voor een vrijstelling werden aangedragen. Daarnaast kregen we het verzoek om op de Ctgb-website de benodigde informatie te publiceren, zoals de lijsten met middelen die ter bestrijding van het virus onder het regime van de vrijstellingen ingezet konden worden. De servicedesk draaide vele uren extra om alle vragen te beantwoorden die deze bijzondere situatie met zich meebracht.

De vrijstellingen zijn voor 2 periodes verleend; dat betekent dat deze specifieke maatregelen binnenkort verlopen en daarna alleen nog regulier toegelaten middelen op de markt mogen zijn in alle sectoren waar de middelen nu worden ingezet. Indien toch nog nieuwe vrijstellingen nodig zijn, dan is afgesproken dat daarvoor alleen middelen in aanmerking komen waarvoor al een (uitbreidings)aanvraag voor een reguliere toelating is ingediend bij het Ctgb. De ingediende aanvraagdossiers zullen door het Ctgb volgens reguliere procedures op werkzaamheid en risico's worden beoordeeld. Er is een verkorte beoordeling mogelijk voor middelen waarvan een vergelijkbare toepassing reeds is toegelaten door het Ctgb. Naar verwachting komen veel van de nu vrijgestelde desinfectiemiddelen voor deze route in aanmerking. Informatie over de vrijstellingen, de vrijgestelde middelen en de aangepaste procedures wordt steeds op de Ctgb-website gepubliceerd.

4.2 Biociden – Europees

Terugdringen van de werkvoorraad

Bilaterale overleggen met ECHA en DG SANTE

De werkvoorraad en werkdruk bij alle toelatingsautoriteiten in Europa is groot, zowel voor gewasbescherming als voor biociden. Het Ctgb vormt daarop geen uitzondering. In 2020 opperde het Ctgb veel nieuwe ideeën om verschillende aanvraagprocessen te versnellen en hick ups weg te nemen. Een aantal van deze ideeën werd met lidstaten, de Commissie, ECHA en EFSA besproken in de overleggen die op regelmatige basis worden gevoerd. Zo spreekt het Ctgb jaarlijks en bilateraal met DG SANTE, het directoraat generaal voor gezondheid en voedselveiligheid van de Europese Commissie. Dit DG is verantwoordelijk voor het EU-beleid op het gebied van voedselveiligheid en volksgezondheid en houdt toezicht op de uitvoering van wetgeving op dit terrein. Beide verordeningen, zowel die voor gewasbescherming als voor biociden, vallen binnen het werkterrein van dit DG. Ook met ECHA vindt jaarlijks een bestuurlijk en bilateraal overleg plaats en ook op dit overleg stonden de werkvoorraad en de werklust op de agenda.

Bij beide gelegenheden zijn de verschillende typen aanvragen langsgelopen om specifieke mogelijkheden en/of ideeën voor versnelling van de procedures te bespreken. Zo is met ECHA haar *Active Substances Action Plan* besproken, gericht op een tijdige afronding van het review-programma, het programma voor de beoordeling van 'oude' biociden-werkzame stoffen onder de verordening. En met de Europese Commissie werden de mogelijkheden besproken om 'strenger te zijn aan de poort' door heldere criteria af te spreken voor een 'goed en volledig dossier'.

Pilot maatschappelijk belang exclusiestof

Eén van de ideeën die het Ctgb aan de Europese Commissie voorlegde, betrof het versnellen van de procedure wanneer een exclusiestof moet worden beoordeeld. Een exclusiestof is een stof waarvan de goedkeuring niet verlengd kan worden, tenzij het maatschappelijk belang zich verzet tegen een 'non renewal'-besluit. Het lijkt niet zinvol om zo'n type stof door het hele beoordelingsproces te loodsen wanneer al in een vroeg stadium zou blijken dat er geen maatschappelijk belang is dat vóór het behoud van die stof (voor 'onmisbare toepassingen') zou pleiten. Dus door het maatschappelijk belang van een exclusiestof al in een vroeg stadium te kennen, is mogelijk beoordelingstijd te winnen.

De Europese Commissie ging ermee akkoord om ECHA een opdracht te verstrekken voor een pilot met een casus. De casus betrof 2 stoffen voor houtverduurzaming waarvoor Nederland de rapporterende lidstaat is. Samen met het RIVM zijn als eerste stap in dit proces alternatieven in kaart gebracht. In korte tijd werden een survey en een consultatie door ECHA uitgezet om deze informatie op te halen. Het Ctgb heeft met de beschikbare informatie de analyse van mogelijke alternatieven eind 2020 afgerond. In 2021 zal deze analyse worden meegenomen bij de weging van het maatschappelijk belang van de stoffen binnen het Standing Committee (SCBP).

Uit een eerste evaluatie van de resultaten blijkt, dat het zoeken naar alternatieven vast kan lopen door een gebrek aan kennis van het soms specifieke gebruik van de biociden, het ontbreken van guidance en mogelijke economische gevolgen bij het gebruik van alternatieven. De voorlopige conclusie van deze pilot is dat het beoordelingsproces van deze specifieke stoffen niet kan worden verkort, omdat er voor enkele toepassingen geen alternatieven blijken te zijn. In het SCBP van maart 2021 zal de besluitvorming over het maatschappelijk belang van deze stoffen plaatsvinden.

4.3 Gewasbescherming – nationaal

Uitvoeringsprogramma – bijdrage Ctgb

In 2020 heeft het Ctgb verder meegewerkt aan de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma bij de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, samen met partijen uit agrarische sectoren, de industrie, de waterschappen, de drinkwaterindustrie en ngo's. De Toekomstvisie bouwt voort op de passage over gewasbescherming uit de in 2018 verschenen Kringloopvisie van de minister van LNV. De Toekomstvisie beoogt emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar het milieu verder terug te dringen door een verbeterde weerbaarheid van planten en teeltsystemen en een sterkere verbinding tussen land- en tuinbouw en natuur. Het vastgestelde Uitvoeringsprogramma is in september aan de Tweede Kamer aangeboden. In 2020 bestond de input van het Ctgb aan het programma opnieuw uit deelname aan diverse werkgroepen, aan de eerste ring van de kerngroep en aan de stuurgroep.

Daarnaast zijn twee acties waarvoor het Ctgb aan de lat stond, afgerond. De eerste betrof de invoering van een kostendekkend tarief voor de risicobeoordeling van een vrijstelling. Deze actie is afgerond met de publicatie van een rectificatie van het Tarievenbesluit 2020.

De tweede actie staat in het Uitvoeringsprogramma omschreven onder 'het optimaliseren van het toetsingskader' en betreft het vinden van een oplossing voor de problematiek van het stapelen van gewasbeschermingsmiddelen. Stapelen betreft het toepassen van één of meerdere middelen op een perceel waar, binnen een afgebakende periode, eerder een gewasbeschermingsmiddel op basis van dezelfde werkzame stof is ingezet. Het kan daarbij gaan om opeenvolgend middelgebruik in dezelfde teelt of in opeenvolgende teelten op hetzelfde perceel. Hoewel dit gebruik niet is verboden (het kan middelen betreffen

die, met dezelfde werkzame stof, onder een andere handelsnaam op de markt zijn), is het niet beoordeeld. Het gevolg is dat stoffen mogelijk toch in schadelijke hoeveelheden in het milieu terechtkomen.

Al enige tijd zocht het Ctgb naar een maatregel (een restrictie op het etiket) die sluitend en proportioneel was om dit 'gestapelde' gebruik in te perken. In 2020 is opnieuw een consultatie gehouden onder aanvragers, de sector, NVWA en overige ketenpartijen. De maatregel, waartoe het College na het verwerken van de reacties op de consultatie besloot, betreft een beperking tot een maximale hoeveelheid werkzame stof die per jaar op eenzelfde perceel toegepast mag worden. Deze maatregel geldt vooralsnog voor 4 werkzame stoffen (en alle daarop gebaseerde middelen) die na een analyse van de landbouwkundige toepassingen zijn geïdentificeerd als een werkzame stof waarmee gestapeld gebruik mogelijk is. De betreffende besluiten voor de middelen worden begin 2021 genomen.

Nadat het definitieve Uitvoeringsprogramma beschikbaar was gekomen, kreeg ook het interne Ctgb-programma voor de periode van 2020 tot 2024 zijn definitieve vorm. Het Ctgb-programma geeft in een aantal programmalijnen weer welke rol het Ctgb heeft, welke resultaten worden beoogd en welke activiteiten daarvoor moeten worden uitgevoerd. Voor een deel betreft het reeds bestaande activiteiten, een ander deel is nieuw of betreft een bijdrage aan activiteiten van andere trekkers. Het programma vormt de basis voor de activiteiten die het Ctgb de komende jaren zal aanmelden voor de jaarplanning van de stuurgroep van het Uitvoeringsprogramma.

Azolen

Aspergillus fumigatus is een algemeen voorkomende schimmel die miljoenen sporen maakt die overal aanwezig zijn in binnen- en buitenlucht. Het inademen van deze sporen leidt bij gezonde mensen niet tot problemen, maar kan bij patiënten met een verzwakt immuunsysteem infecties in de longen veroorzaken. Deze infecties worden bestreden met azoolhoudende medicijnen. De schimmel kan resistentie ontwikkelen tegen deze medische azolen, waardoor de behandeling van de infecties bemoeilijkt wordt. De afgelopen jaren is er steeds meer inzicht verkregen in de bronnen van resistentieontwikkeling. Niet alleen het medisch azolengebruik blijkt een bron te zijn, maar resistentieontwikkeling vindt ook buiten het ziekenhuis plaats door azolengebruik in andere typen middelen dan medicijnen. Zo zijn resistente *Aspergillus*-sporen aangetroffen in afvalhopen met organisch restmateriaal afkomstig van met azolen behandeld hout en bloembollen. De mutatie die bij deze sporen verantwoordelijk is voor de resistentieontwikkeling blijkt overeenkomsten te vertonen met de mutatie die gevonden wordt bij resistente *Aspergillus*-infecties bij patiënten.

Deze problematiek is vooral goed onderzocht voor het organisch afval van de bloembollenteelt, waar azolen zijn gebruikt, maar is uiteindelijk veel breder. De reactie van het College is dan ook tweeledig. Als eerste worden via het etiket maatregelen genomen om de ontwikkeling van resistente sporen in de bloembollenteelt te voorkomen door het opleggen van restricties aan de opslag en de verwerking van het bloembollenafval. Al in 2019 is daartoe een traject gestart met alle partijen in de bloembollenketen en dit traject is in 2020 geïntensiveerd. Afronding is voorzien voor begin 2021.

Echter, het opleggen van restricties via het etiket aan bijvoorbeeld de opslag en verwerking van met azolen behandeld hout is zinloos, omdat de uitwerking daarvan pas vele jaren ná toepassing van het middel aan de orde zal zijn en de relatie met de restrictie op het etiket verdwenen is. Daarom heeft het College ook zijn zorgen geuit bij de betrokken ministeries van VWS, LNV en IenW en deze opgeroepen in een integrale aanpak van het probleem alle relevante sectoren mee te nemen om tot effectieve oplossingen te komen. Daarbij heeft het College erop gewezen dat de coronapandemie nog extra druk zet op deze ontwikkeling, aangezien de problematische *Aspergillus*-infecties ook zijn aangetroffen bij patiënten die met een corona-infectie op de intensive care zijn opgenomen.

Het probleem van azoleresistentie beperkt zich uiteraard niet tot Nederland, maar is een Europees, zo niet een wereldwijd probleem. Daarom heeft het College dit onderwerp samen met lidstaat Denemarken ook voorgelegd aan de Europese Commissie. Het staat in 2021 geagendeerd op de agenda van het SCoPAFF voor verdere behandeling en het Ctgb zal de Europese Commissie de resultaten van reeds gepubliceerde en nog lopende onderzoeken doen toekomen.

4.4 Gewasbescherming – Europees

Werken aan Europese harmonisatie

Workshop risico-mitigerende maatregelen

Begin 2020 organiseerde de Europese Commissie een workshop over risico-mitigerende maatregelen (RMM), met Nederland en Duitsland als medeorganisatoren. Het doel van de workshop was om ervaringen van de lidstaten met RMM uit te wisselen, uitdagingen te benoemen en oplossingen daarvoor op Europees en lidstaatsniveau te identificeren. De focus van Nederland (vertegenwoordigd door WUR en het Ctgb) in deze workshop lag op het agenderen van RMM als onderdeel van het stoftraject en het meenemen van de gebruiksreductie door innovatieve toepassingstechnieken in de risicobeoordeling. Als resultaat van de workshop is een breder draagvlak onder de lidstaten, de Europese Commissie en EFSA gecreëerd voor de inpassing van RMM in het beoordelingstraject. Daarnaast bleek er brede steun gevonden te kunnen worden voor harmonisatie van driftreducerende maatregelen. Als vervolgstap zal de Commissie een road map opstellen: een lijst met vervolgacties.

Better Training Safer Food

De Europese Commissie heeft vorig jaar een tenderverzoek uitgedaan voor een Better Training, Safer Food (BTSF) training over de risicobeoordeling van microbiële gewasbeschermingsmiddelen. De training is bedoeld voor risicobeoordelaars van de lidstaten. Het Ctgb heeft samengewerkt met de partij die het winnende voorstel heeft ingediend. Dat betekent dat het Ctgb twee experts zal leveren als tutor voor deze trainingen en betrokken zal zijn bij de voorbereiding ervan. In eerste instantie zou de training in 2020 zijn gestart, maar door de coronasituatie is de eerste training verschoven naar begin 2021. Het gaat om een tweejarig programma met zes driedaagse trainingen; een verlenging met nog eens twee jaar wordt overwogen. Uit het juryrapport blijkt dat de keuze om de opdracht te gunnen aan het consortium waar het Ctgb deel van uitmaakt onder andere is ingegeven door het feit dat het Ctgb een van de grotere toelatingsorganisaties is binnen Europa en zich met het Green Team heeft kunnen specialiseren in de beoordeling van groene middelen en vooral van micro-organismen. Daarnaast heeft de jury de intensieve bijdrage die het Ctgb levert in de Europese werkgroep voor biopesticiden positief meegewogen in haar oordeel.

Bilaterale overleggen met DG SANTE en EFSA

Naast het jaarlijkse en bilaterale overleg van het Ctgb met DG SANTE, het directoraat generaal voor gezondheid en voedselveiligheid van de Europese Commissie, en verantwoordelijk voor de uitvoering van beide verordeningen gewas en biociden, heeft het Ctgb ook een jaarlijks bestuurlijk overleg met EFSA, de Europese autoriteit voor onder andere voedselveiligheid. Een van de onderwerpen van gesprek in 2020 was een uitwisseling van visies op de verschillende recent gepubliceerde beleidsvoornemens en -documenten van de Europese Commissie (Farm to Fork Strategy, resultaten van de REFIT) en van de Nederlandse overheid (Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 met het Uitvoeringsprogramma). Verder kwam de voorbereiding van de High Level Meeting in december ter sprake, de krapte in beoordelingscapaciteit in Europa en een verkenning van de mogelijkheden om de samenwerking EFSA-Ctgb nog verder vorm te geven. Ook meer technisch inhoudelijke onderwerpen werden besproken, zoals het principe van 'één werkzame stof, één beoordeling' en de uitdagingen bij de implementatie van de wijzigingen van de General Food Law.

High Level Meeting met EFSA en de Commissie

In december 2020 werd online een High Level Meeting (HLM) voor gewasbeschermingsmiddelen gehouden met de directeuren van de toelatingsautoriteiten (20 lidstaten namen deel met ook vertegenwoordigers van zuidelijke en noordelijke lidstaten), de Europese Commissie en EFSA. Het Ctgb had de meeting georganiseerd en was voorzitter.

Onderwerpen op de agenda waren onder meer de uitkomsten en implicaties voor de uitvoering van de REFIT van de Gewasbeschermingsverordening en de MRL-verordening, de beschikbare capaciteit bij de toelatingsinstanties en het gebrek daaraan om te kunnen voldoen aan de wettelijke termijnen, IT-ontwikkelingen, het verbeteren van de procedures voor de beoordelingen van stoffen en middelen en de prioritering en uitvoerbaarheid van guidance-documenten. Ook werd besproken hoe risico-mitigerende

maatregelen in de stofgoedkeuring meegenomen zouden kunnen worden. Deelnemers waren eensluidend van oordeel dat het een goed overleg was geweest, waarin concrete afspraken zijn gemaakt voor het uitwerken van een aantal onderwerpen en voor verdere samenwerking. Zo is afgesproken dat het Ctgb een workshop forecasting zal organiseren. Ook zal het Ctgb met ondersteuning van de Europese Commissie en EFSA een workshop organiseren om vanuit een strategische invalshoek de IT-ontwikkelingen met de lidstaten te bespreken.

Het voorstel om jaarlijks in deze setting een HLM te organiseren werd unaniem gesteund.

Vanwege de coronapandemie werkten de meeste medewerkers het hele jaar door vanuit huis.

5. Organisatie & personeel

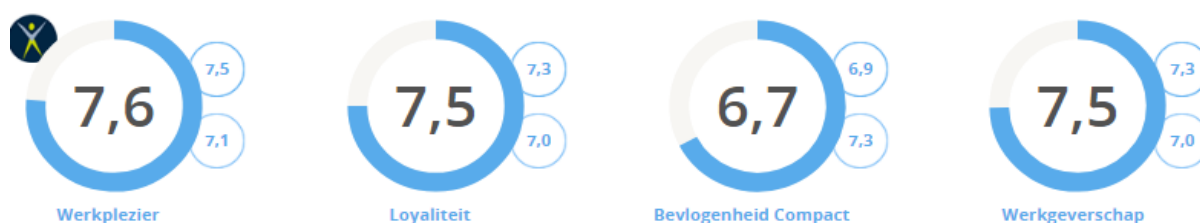
5.1 Organisatie

Algemeen

Ondanks de groei van de organisatie blijft het Ctgb een informele en professionele organisatie met tevreden medewerkers. Elke twee jaar meten we de tevredenheid onder onze medewerkers. In december heeft er een medewerkersonderzoek plaatsgevonden waaraan ook, als gevolg van de coronapandemie, een aantal coronavragen is toegevoegd om een beeld te krijgen van de impact van het verplicht thuiswerken op onze medewerkers.

Het responspercentage lag weer ver boven het gemiddelde van de benchmark Openbaar bestuur en Veiligheid (67,5%). Ruim 87% van de medewerkers vulde de onderzoeksvragen in, waardoor er een goed en representatief beeld is ontstaan over de tevredenheid van onze medewerkers. Op de onderdelen werkplezier, loyaliteit en werkgeverschap is de waardering weer wat hoger dan bij de vorige meting (2018) en ten opzichte van de Benchmark. De collegialiteit en de sfeer zijn ook nog steeds goed en ondanks dat de medewerkers het afgelopen jaar door de coronapandemie niet op kantoor konden werken, bleef er voldoende contact.

Thema's

In bovenstaande figuur staan per thema de huidige scores. In de kleine cirkels (bovenkant) staan de scores van de vorige meting en in de kleine cirkels (onderkant) staan de benchmarkscores.

Begin 2021 worden de resultaten verder geanalyseerd. We kijken dan wat er goed gaat en we vooral moeten behouden, en waar en op welke onderdelen verdere verbetering mogelijk is.

Het afgelopen jaar was een bijzonder jaar en er is vooral ingezet op het snel en ad-hoc inregelen van thuiswerkfaciliteiten en het ondersteunen daarvan. Iedereen moest wennen aan deze nieuwe situatie en andere manier van werken. De uitkomsten van de coronavragen zullen daarom als input dienen bij het ontwikkelen van een nieuwe visie op het bestaande thuiswerkbeleid in relatie tot het op kantoor werken (vaste werkplekken) en het bieden van meer structurele en duurzame oplossingen voor thuiswerken en het faciliteren daarvan.

Organisatieontwikkeling en formatie

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting bepaald of uitbreiding van de formatie nodig is om het werkaanbod te kunnen accommoderen, waarbij we het principe van 'gecontroleerde groei' hanteren. Dat wil zeggen dat afhankelijk van het absorptievermogen van de afdeling en binnen een team (de grootte van de groep, de balans tussen ervaren medewerkers en starters) vacatures kunnen worden ingevuld. Hierbij houden we ook rekening met de optimale verhouding tussen de verschillende expertises. Het is voor de planning en voorspelbaarheid van belang dat deze verhouding in balans blijft. In uitzonderlijke gevallen kan hiervan worden afgeweken.

Daarnaast wordt er rekening gehouden met verloop en uitstroom van zittende medewerkers en het benodigd aantal declarabele uren dat de organisatie moet maken om kostendekkend te zijn. Verloop en de instroom van nieuwe medewerkers heeft altijd een effect op de declarabiliteit van de zittende organisatie omdat het inwerken een groot beslag legt op de medewerkers. We investeren intensief in het opleiden van onder meer

wetenschappelijk beoordelaars, een traject dat tenminste een jaar duurt. Dit gebeurt op een 'learning by doing'-basis, waarbij elke nieuwe medewerker een mentor krijgt toegewezen die dagelijks betrokken is bij het inwerken.

In 2020 is de organisatie weer verder gecontroleerd gegroeid en dan met name binnen de primaire afdelingen. Tegelijkertijd is door natuurlijk verloop in één specifiek team een disbalans tussen de verschillende expertises ontstaan, die pas in de loop van volgend jaar enigszins zal verminderen. Dit verhinderde verdere groei binnen andere expertises. Eind 2020 bestaat de totale personeelsformatie uit 171 medewerkers (155,3 Fte), 9 medewerkers meer dan in 2019.

Verbreding en flexibilisering

In 2019 is een nieuwe meerjarenstrategie vastgesteld. Eén van de strategische speerpunten is: 'om beter in te kunnen spelen op veranderingen in de omgeving maken we onze organisatie wendbaarder.' De omgeving van het Ctgb is continu in beweging. Moeilijk voorspelbare politieke, ecologische, economische of juridische omgevingsfactoren beïnvloeden de kwantiteit, aard en inhoud van de diensten die van het Ctgb gevraagd worden.

Het Ctgb moet met zijn beschikbare beoordelingscapaciteit soepel in kunnen spelen op deze veranderingen. Dat vraagt een goede afstemming tussen capaciteit en werkaanbod, zowel kwantitatief als kwalitatief. Een grote wendbaarheid is een voorwaarde om de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten. Hierdoor is het nodig om te blijven investeren in verbreding van aanwezige kennis over meerdere medewerkers en nieuwe kennis op te doen op terreinen waar innovatie plaatsvindt. Verbreding van kennis en vaardigheden biedt daarnaast mogelijkheden onze medewerkers flexibeler in te zetten en biedt ze ontwikkelkansen, waarmee we hen kunnen blijven binden en boeien.

Voor het eigen maken van een nieuw expertisegebied wordt per medewerker in kaart gebracht welke ontwikkeling nodig is: we stellen inwerktijd beschikbaar en indien nodig kunnen medewerkers opleidingen of cursussen volgen.

De in 2018 ingezette 'verbreding' van een deel van onze medewerkers hebben we in 2020 verder uitgebreid. Wetenschappelijk beoordelaars en projectleiders zijn tijdelijk of structureel ingezet op een ander expertiseterrein. Verder hebben er ook over afdelingen heen verschuivingen plaatsgevonden. Meer dan een kwart van de medewerkers is nu in meer of mindere mate flexibel inzetbaar. Dit aantal zal de komende jaren naar verwachting nog iets verder stijgen.

Organisatiebeleid

Het organisatiebeleid is een nadere uitwerking van de meerjaren-organisatiestrategie en is de kapstok voor de onderliggende keten van verschillende deelgebieden, zoals het personeelsbeleid, kwaliteitsbeleid, kennisbeleid, enzovoort. Deze zijn met elkaar verbonden en werken op elkaar in. In 2020 is een begin gemaakt met de inrichting van het nieuwe applicatielandschap van waaruit de beleidsdocumenten straks kunnen worden ontsloten.

Kwaliteit

Het Ctgb is sinds april 2009 ISO gecertificeerd op basis van het Certiked Model. Dit model is speciaal ontwikkeld voor kennisintensieve organisaties. ISO 9001 is dé internationaal geaccepteerde standaard voor Kwaliteitsmanagementsystemen. Vanaf 2018 vindt de jaarlijkse toetsing plaats op basis van ISO 9001/2015. Doordat Certiked nu binnen Lloyds is ondergebracht en het auditteam opnieuw is ingericht, heeft de jaarlijkse ISO-audit pas in december 2020 plaatsgevonden. Deze audit is naar tevredenheid afgerond met een verlenging van het certificaat.

Klachtencommissie

Het Ctgb maakt sinds 2018 gebruik van de interne klachtencommissie van de NVWA. Er zijn in 2020 geen klachten binnengekomen.

Meerjarenprogramma's en organisatieprogramma's

Organisatiebrede samenwerkingsomgeving (OBSO)

Het OBSO-programma gaat voorzien in een organisatiebrede (ICT) samenwerkingsomgeving, een reductie van het huidige verouderde complexe applicatielandschap, met investeringen in nieuwe systemen en applicaties. Bestaande applicaties zoals het MST (Middelen Stoffen Toelatingen) worden gekoppeld met de nieuwe systemen om onnodige en dubbele invoer te voorkomen.

De planning van OBSO is voorspoedig verlopen en het programma is daarmee in 2020 vol op stoom gekomen. Begin 2020 is in overleg met de leverancier besloten om een andere, nieuwe technologie in te zetten voor de applicatie Case management. Na een grondige analyse werd duidelijk dat deze nieuwe technologie (adaptive case management) nog beter aansluit bij de wensen van het Ctgb. Deze applicatie wordt nu gemodelleerd en geconfigureerd met de bij het Ctgb gebruikte processen. Daarnaast is ook de technische omgeving opgeleverd en de software geïnstalleerd van de applicaties Sharepoint en PowerBI, en voorzien van de eerste structuur.

De applicatie Sharepoint gaat onder meer het huidige documentmanagementsysteem en het intranet vervangen. In december kregen de medewerkers de eerste *sneak preview*, zo konden ze alvast vertrouwd raken met de nieuwe structuur voor het opslaan en snel terugvinden van documenten. In 2021 wordt Sharepoint in 3 opeenvolgende *releases* uitgebreid tot de definitieve versie.

De applicatie PowerBI is een managementinformatietool die informatie visueel omzet naar bruikbare sturings- en verantwoordingsrapportages. Deze informatie wordt vanuit de diverse Ctgb bronapplicaties naar een Datawarehouse gestuurd, waarna via PowerBI de daadwerkelijke rapportage tot stand komt.

Ook zijn de eerste stappen gezet om data uit de diverse oude applicaties over te zetten naar de nieuwe applicaties en is er samen met de verschillende leveranciers gewerkt aan de koppelingen tussen de verschillende applicaties. Ten slotte is onderzoek gedaan naar de wensen en functionaliteiten van het nieuwe klantportaal en CRM (Customer Relationship Management, relatiebeheer), de inrichting hiervan staat op de planning voor 2021.

Meerjarenprogramma Voorspelbaarheid & Doorlooptijden (VSDL)

Het Programma Voorspelbaarheid & Doorlooptijden is een integrale uitwerking van een van de vijf strategische speerpunten in de meerjarenstrategie 2020-2023: 'We leveren onze diensten binnen de wettelijke of overeengekomen termijnen.'

Het Ctgb wil de doorlooptijden van het beoordelen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden op de langere termijn verkorten om uiteindelijk binnen de wettelijke of overeengekomen termijnen te kunnen besluiten. Om dit te kunnen bereiken zullen we eerst voorspelbaarder moeten worden. Voorspelbaarheid over de levering van onze diensten is voor iedere stakeholder belangrijk, maar vooral voor aanvragers. Ze verwachten duidelijke en betrouwbare informatie over de status van hun aanvragen en de termijnen waarop onze besluiten worden vastgesteld. Het streven is om alle initiatieven voor het verhogen van de voorspelbaarheid en verkorten van doorlooptijden op te nemen binnen dit programma.

In 2020 zijn binnen dit programma veel verschillende activiteiten opgestart. Zo zijn onder meer de eerste stappen gezet om de planningsmethodiek, het planningsbeleid en -proces te optimaliseren om de planning meer voorspelbaar te maken. Op termijn beoogt het Ctgb hiermee een betrouwbaarder inzicht te krijgen in de benodigde capaciteit per expertise, zodat het tijdig kan anticiperen op de beschikbaarheid hiervan. Om uiteindelijk de aanvragen eerder af te handelen en beter te voorspellen binnen welke termijnen de aanvraag wordt afgehandeld. Daarnaast is binnen het programma een totaaloverzicht met sturingsinformatie voor de voortgangsbewaking en een betrouwbare voorspelling van doorlooptijden opgesteld. Deze lijst dient als input voor de verdere ontwikkeling van het nieuwe managementinformatiesysteem PowerBI en een daaraan gekoppeld Datawarehouse zoals hierboven beschreven onder het organisatiebrede programma OBSO.

Ook heeft het Ctgb binnen het programma gewerkt aan verduidelijking van het beoordelingsproces van biociden onder de Biocidal Products Regulation (BPR). Met als doel aanvragers meer duidelijkheid te geven over de mogelijkheden en onmogelijkheden die de BPR biedt voor de processtappen: (pre-)indienen, valideren en beoordelen van biocidedossiers. Naast dat het Ctgb hiermee beoogt de voorspelbaarheid te vergroten, wil het ook vroegtijdig kunnen signaleren dat dossiers nog niet volledig zijn of dat het doel van het product niet duidelijk is. Voor de langlopende biocidedossiers is aan de hand van een aantal casussen een beeld ontstaan waar de lopende biocidedossiers op blijven steken, en is een globale procesbeschrijving opgesteld als uitgangspunt om het proces van deze langlopende dossiers te versnellen.

De contouren van de verschillende verbeterlagen binnen VSDL zijn nog niet altijd even zichtbaar voor onze omgeving en vragen om geduld, maar we zijn goed op weg.

Informatievoorziening, architectuur en informatieplanning

Het jaar 2020 stond verder – naast het ontwikkelen van OBSO – in het teken van het inspelen op en faciliteren van het verplicht thuiswerken en het professionaliseren van de informatievoorzieningsprocessen.

Thuiswerkondersteuning

Waar tot maart iedereen de beschikking had over een eigen vaste kantoorwerkplek en het thuiswerken meer uitzondering was dan regel, moesten wij vanaf maart vanwege het verplicht thuiswerken als gevolg van de coronapandemie, dit ineens snel faciliteren. Zo zijn in samenwerking met SSC-campus met spoed extra laptops, beeldschermen en andere benodigheden ter beschikking gesteld om de medewerkers zo goed mogelijk te ondersteunen. Over het algemeen is dit goed verlopen. In het begin waren er wat aanloopproblemen en moesten medewerkers vooral wennen aan het anders werken en vergaderen via Webex. Het verplicht thuiswerken zorgde er wel voor dat de digitalisering van onze processen is versneld en dat onze visie op het thuiswerken in relatie tot het werken op kantoor zal worden bijgesteld. Omdat medewerkers hebben aangegeven straks meer thuis te willen werken, zal dit consequenties hebben voor de vaste kantoorwerkplekken en kantoorinrichting. In 2021 zullen we dit verder uitwerken.

Professionaliseren IV-organisatie onder meer beheerprocessen en informatiebeveiliging (IB)

In 2020 zijn er nieuwe beheerprocessen en rolbeschrijvingen vastgesteld en geïmplementeerd om de organisatie beter te ondersteunen met informatievoorziening (IV). Deze processen zijn opgesteld conform de Business Information Services Library (BiSL). Dit BiSL framework is een zeer volledige en consistente set van richtlijnen en best practices en is een veelgebruikte methode voor de inrichting van processen voor informatiemanagement en functioneel beheer.

Het Ctgb werkt met gevoelige gegevens van aanvragers, en persoonsgegevens van aanvragers en medewerkers en is afhankelijk van een veilige informatievoorziening. In 2020 is aandacht besteed aan de menselijke factor van informatiebeveiliging: ‘security awareness’, het bewustzijn van veilige omgang met informatie. Er is in verschillende informatiesessies en in een online workshop voor bestaande en nieuwe medewerkers aandacht besteed aan het vergroten van het informatiebeveiligingsbewustzijn, de kennis en vaardigheden om veilig te werken. In deze sessies is ook aandacht geweest voor de risico's, en maatregelen die nodig zijn voor veilig thuiswerken.

5.2 Lerende organisatie

Kennismanagement

Het Ctgb maakt deel uit van de ketens tussen wetgever, producent, distributeur, handhaver, wetenschap, gebruiker, consument en maatschappij en is continu in interactie met de omgeving. Het werk is kennisintensief. In 2018 hebben we in beleid vastgelegd hoe we met kennis en kennisontwikkeling omgaan. De specifieke invulling en prioritering binnen kennisvelden wordt periodiek opgenomen in werkplannen en teamplannen waarin kennisontwikkeling een vast onderdeel is.

Medewerkers hebben in 2020 deelgenomen aan diverse (virtuele) internationale congressen of workshops, waar ze ook als spreker hebben opgetreden. Dit waren congressen, workshops of webinars over onder meer desinfectiemiddelen in coronatijd, in situ biociden, zaadbehandeling, grond- en oppervlaktewater, plantpathogenen en de ontwikkelingen rond het bijenrichtsnoer. Ook hebben we de Europese Commissie

ondersteund bij een workshop voor collega's in andere lidstaten over digitalisering, precisietechnieken en risicobeperkende maatregelen. Daarnaast vinden er regelmatig activiteiten plaats op het gebied van kennisuitwisseling en houden we stakeholderbijeenkomsten. In 2020 verzorgde een externe spreker een kennissessie over Good Laboratory Practice (GLP) voor onze medewerkers.

Praktijkexcursies

Voor een goede voeling met de praktijk organiseren we regelmatig excursies. Dit kunnen zowel excursies zijn die meerdere vakgebieden bestrijken, als excursies op een specifiek deelterrein. Voor 2020 stonden verschillende praktijkexcursies gepland, maar door de verplichting om thuis te werken zijn deze veelal niet doorgegaan. Wel is door de expertises werkzaamheid, fate en ecotoxicologie (alle gewas) deelgenomen aan een excursie over nieuwe technieken bij onkruidbestrijding in mais. Zodra het weer mogelijk is, zullen we weer praktijkexcursies organiseren.

Kennisapplicaties

In 2020 is begonnen met de ontwikkeling van SharePoint (documentmanagementsysteem), een applicatie die in 2021 stapsgewijs organisatiebreed geïmplementeerd gaat worden. Binnen SharePoint wordt ook het nieuwe kennisportaal ingericht. Dit bestaat onder meer uit: het toetsingskader, processenhandboek, strategie & sturing, verslagen en notities.

Ieder team heeft straks zijn eigen teamsite om via dashboards snel naar de voor het team belangrijke informatie te navigeren. Daarnaast wordt de interne samenwerking ondersteund door de ontwikkeling van balies. Baliepagina's bevatten informatie over teams en de medewerkers binnen de teams: wie verantwoordelijk is voor wat, welke expertises er binnen de teams zijn, veel gestelde vragen, maar ook algemene informatie. Eind 2020 was er voor medewerkers een *sneak preview*.

Opleiden en ontwikkelen

Het investeren en opleiden van medewerkers en de ontwikkeling van de organisatie staan hoog in het Ctgb-vaandel. In 2020 is er veel geïnvesteerd in het inwerken van nieuwe medewerkers, maar ook in team-ontwikkel- en coachingstrajecten. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan managementontwikkeling en in themagerichte ontwikkeling. Als gevolg van de coronamaatregelen vond het inwerken van nieuwe medewerkers dit jaar grotendeels 'op afstand' plaats. Om het taalniveau Engels zowel in woord als geschrift op peil te houden is dit jaar aan een grote groep medewerkers een organisatiebrede cursus zakelijk Engels aangeboden. Hieraan hebben 35 medewerkers deelgenomen. Daarnaast faciliteerde het Ctgb een cursus Nederlands voor medewerkers.

Opleidingsniveau medewerkers Ctgb

85% van de medewerkers heeft een universitaire, master- of HBO-bacheloropleiding afgerond. Van hen is ruim 40% gepromoveerd.

Geregistreerde toxicologen

Er zijn 11 geregistreerde toxicologen in dienst.

Certificering wetenschappelijk beoordelaars ecotoxicologie

In de externe audit door de Internationale Visitatie Commissie (IVC) uit 2018, is de aanbeveling opgenomen te beginnen met certificering van wetenschappelijk beoordelaars ecotoxicologie. Dit draagt bij aan kennisontwikkeling, de samenwerking tussen relevante groepen in Europa, aan erkenning van de expertise van het Ctgb en aan de (inter)nationale reputatie. Voor de certificering van ecotoxicologen is aansluiting gezocht bij SETAC (Society of Environmental Toxicology and Chemistry) die een ecotox-certificering is gestart als CRA (Certification of Environmental Risk Assessor). Dit is het eerste internationaal erkende certificaat voor risicobeoordelaars op milieugebied. De eerste drie ecotoxicologen hebben de aanvraagprocedure doorlopen en met succes afgerond. Binnen het team Ecotox gaat het Ctgb door met dit traject om meer beoordelaars deze erkenning te laten verwerven. Over twee jaar zullen we de meerwaarde van deze SETAC CRA-certificering evalueren. En als de evaluatie positief uitpakt, is het uiteindelijke doel om alle medewerkers van het team ecotoxicologie gecertificeerd te krijgen.

5.3 Personeelsbeleid

Algemeen

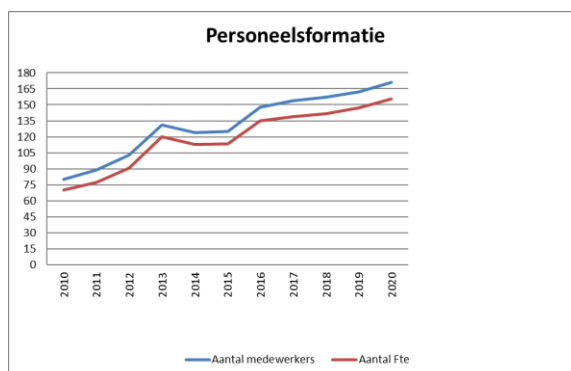
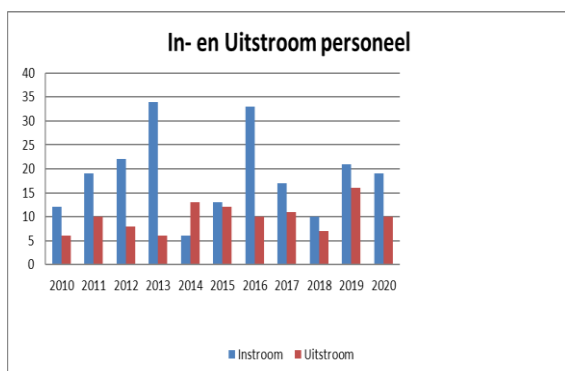
In 2020 zijn de CAO Rijk, het IKB (Individueel keuze budget) en de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) in werking getreden. In de CAO Rijk is de nieuwe rechtspositie van rijksambtenaren vastgelegd. De rechtsbescherming voor ambtenaren is blijven bestaan, maar de regels en procedures hieromtrent zijn veranderd. Met de inwerkingtreding van de CAO Rijk is niet langer het publieke arbeidsrecht van toepassing op rijksambtenaren maar het private arbeidsrecht, zoals dat ook in het bedrijfsleven geldt.

Instroom, doorstroom en uitstroom nieuwe medewerkers

In 2020 zijn er in totaal 19 nieuwe medewerkers ingestroomd en is van 10 collega's afscheid genomen. De instroom van nieuwe medewerkers vond vooral plaats binnen de primaire afdelingen.

Daarnaast zijn 2 medewerkers vanuit de afdeling WBA intern doorgestroomd naar aan andere functie binnen de organisatie. Eén medewerker is doorgestroomd naar de functie van teamleider, de ander naar de functie van adviseur bedrijfsvoering.

De personeelsformatie komt eind 2020 uit op 171 medewerkers (155,3 Fte) en is daarmee ten opzichte van 2019 gegroeid met 5,6%. (2019: 162 medewerkers – 147,3 Fte).

Waterteelt. Foto Edwin Walvisch

6 Jaarrekening 2020

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) gevestigd te Ede, Bennekomseweg 41, is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09212570.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van de onderneming.

Het Ctgb is als ZBO verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb). Het Ctgb wordt aangestuurd door de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur en Waterstaat (biociden). Daarnaast zijn de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid betrokken bij onderwerpen op hun beleidsterreinen.

De activiteiten van de organisatie vinden in zowel het binnenland als in het buitenland plaats, waarbij de landen van de Europese Unie de belangrijkste afzetmarkt vormen.

6.1 Balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

		31 dec. 2020	31 dec. 2019
Activa	1		
Vaste activa			
Verbouwing		53	238
Kantoorinventaris		32	42
<i>subtotaal</i>		85	280
Immateriële activa			
Software		552	933
Software in ontwikkeling		320	-
<i>subtotaal</i>		872	933
Vlottende activa			
Debiteuren	2	1.744	1.451
Rekening courant departementen	3	36	-
Overige vorderingen	4	234	164
Liquide middelen	5	18.189	17.257
<i>Subtotaal</i>		20.203	18.872
Totaal activa		21.160	20.085
Passiva		31 dec. 2020	31 dec. 2019
Eigen vermogen	6		
Algemene reserve	7	827	605
Bestemmingsreserve investering ICT/OBSO	8	443	500
Bestemmingsreserve VSDL	8	267	350
Bestemmingsreserve beheerkosten MST	8	-	235
Bestemmingsreserve project hybride werken	8	575	-
<i>Subtotaal</i>		2.112	1.690
Voorzieningen			
Wachtgeld	9	242	270
Jubileumuitkering	10	141	118
Voorziening ambtshalve ingrijpen gewasbescherming	11	204	253
Voorziening ambtshalve ingrijpen biociden	11	74	-
<i>Subtotaal</i>		661	641
Kortlopende schulden			
Onderhanden projecten	12	15.856	15.434
Crediteuren	13	552	581
Rekening courant departementen	3	-	138
Belasting en sociale lasten	14	747	271
Pensioen	15	184	162
Overlopende passiva	16	1.048	1.168
<i>Subtotaal</i>		18.387	17.754
Totaal passiva		21.160	20.085

6.2 Winst- en verliesrekening 2020 (Resultatenrekening)

(per kostensoort, bedragen in duizenden euro's)

		werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
Netto omzet		19.141	17.987	18.250
Overige opbrengsten		-		-
Mutatie onderhanden werk		-421	1.458	-792
Som der bedrijfsopbrengsten		18.720	19.445	17.458
Uitbesteed werk	17	560	390	331
Collegekosten	18	266	268	220
Kosten commissie deskundigen	19	-	1	-
Salarissen en sociale lasten	20	13.092	13.632	11.773
Overige personeelskosten	21	537	710	666
Huisvesting	22	667	696	643
Kantoorkosten	23	89	184	157
Overige bedrijfskosten	24	229	177	153
ICT kosten	25	1.874	2.000	1.388
Projectkosten / projectmanagement	26	365	225	383
Afschrijvingen op materiele vaste activa	27	587	767	679
Overige organisatiekosten	28	22	145	17
Bijzondere bedrijfskosten	29	13	-	-45
Som der bedrijfslasten		18.301	19.195	16.365
Vrijval voorziening wachtgeld		28	-100	-122
Dotatie voorziening ambtshalve ingrijpen		-25	-	-89
Som overige baten		3	-100	-211
		422	150	882
Vrijval bestemmingsreserve VSDL		83		
Vrijval bestemmingsreserve ICT/OBSO		57		
Vrijval bestemmingsreserve extra onderhoud en beheerkosten MST		235		
Subtotaal na vrijval bestemmingsreserves		797		
Bestemmingsreserve project hybride werken		-575		
Saldo ten gunste van de algemene reserve		222		

6.3 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2020

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de aanvullende afspraken zoals vastgelegd in het sturingsarrangement d.d. 31 maart 2016.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Deze samengevatte overzichten zijn ontleend aan de jaarrekening 2020.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De liquiditeitspositie en de liquiditeitsprognose laten zien dat de continuïteit van de organisatie is gewaarborgd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de entiteit zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

In de winst- en verliesrekening worden alle in het boekjaar gemaakte kosten en opbrengsten verantwoord, gecorrigeerd voor de per saldo mutatie in het onderhanden werk van de lopende projecten. Resultaten op de behandeling van Nederlandse aanvragen, het opstellen van EU-rapporten en overige projecten worden verantwoord in het jaar waarin over een aanvraag een definitief collegebesluit is genomen c.q. in het jaar waarin de Europese Commissie een definitief besluit heeft genomen over het door Nederland opgestelde beoordelingsrapport.

De overige opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De in hoofdstuk 6.7 opgenomen winst- en verliesrekening (producten) volgt het begrotingsmodel zoals dat met de aansturende departementen is overeengekomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Overige vorderingen en Overige financiële verplichtingen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in

de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen. Investerings met een aanschaffingswaarde < € 1.000,- (2019: € 1.000,-) worden niet geactiveerd en komen direct ten laste van het resultaat. Alleen uitgaven aan derden komen als investering in aanmerking. Bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De economische levensduur wordt voor de volgende categorieën gesteld op:

Verbouwingen:	5 jaar
Kantoorinventaris:	5 jaar
Hard- en software:	Hardware 3 jaar
	Maatwerkapplicaties 5 jaar
	Standaardapplicaties 3 jaar

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Bijzondere waardeverminderingen

Materiële vaste activa en de immateriële vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen. Als indicaties voor een bijzondere waardevermindering aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder 'Financiële instrumenten'.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. De liquide middelen zijn, met uitzondering van de bankgarantie, direct opeisbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en

- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

De voorziening voor wachtgeld betreft de geschatte kosten van personeel dat gebruik kan maken van deze rechten. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De voorziening voor jubileum houdt verband met de geschatte kosten van jubilerend personeel in de toekomst en is derhalve contant gemaakt.

In 2020 zijn de inkomsten uit de jaarlijkse vergoedingen bestemd voor Ambtshalve ingrijpen niet volledig aangewend, het bedrag dat niet is aangewend is voorzien op de balans voor toekomstige trajecten Ambtshalve ingrijpen.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder 'Financiële instrumenten'.

Opbrengstverantwoording

Onderhanden projecten

De post onderhanden projecten in opdracht van derden bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten, toegerekende winst, en indien van toepassing, verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen. De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht, wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Onderhanden projecten worden afzonderlijk in de balans onder vlottende activa gepresenteerd. Bij een creditstand worden ze gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Opbrengsten

Onder netto-omzet worden de over het verslagjaar uit hoofde van dienstverlening in rekening gebrachte en te brengen bedragen verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat ze zullen worden gerealiseerd. Indien het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten overschrijden, dan worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Dit verlies wordt verwerkt in de kostprijs van de omzet. De voorziening voor het verlies maakt deel uit van de post onderhanden projecten.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Uitbesteed werk

Betreft de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten van uitbesteed werk.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere

(expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De dekkingsgraad per 31 december 2020 bij het ABP was 92%.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De overige beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de organisatie.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Financiële instrumenten

Algemeen

Het Ctgb maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het Ctgb blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Het betreft hier uitsluitend financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Het Ctgb handelt niet in afgeleide instrumenten of financiële derivaten. Het Ctgb heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet-nakomen door een tegenpartij van aan het Ctgb verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn voor circa 20% geconcentreerd bij drie grote afnemers. Het maximale bedrag aan kredietrisico is gelijk aan de vorderingen uit hoofde van debiteuren verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Renterisico

Aangezien het Ctgb geen langlopende schulden heeft, loopt het geen renterisico en gebruikt het geen afgeleide financiële instrumenten om een eventueel renterisico af te dekken.

Marktwaarde

De marktwaarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Het complete jaarverslag (met de volledige jaarrekening) wordt in mei 2021 op de website van het Ctgb gepubliceerd.

Vanwege de volksgezondheid wordt zwembadwater behandeld met biociden. Foto Mayke Swemle

7 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en het college van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2020 van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden te Ede is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2020 van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden te Ede.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2020 van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden te Ede op basis van de grondslagen zoals beschreven in punt 6.3.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2020;
2. de samengevatte winst-en-verliesrekening over 2020;
3. de bijbehorende toelichtingen.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 12 maart 2021.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2020 van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in onze controleverklaring van 12 maart 2021.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het college voor de jaarrekening voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in punt 6.3.

Het college is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Utrecht, 5 mei 2021

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,
w.g.

drs. J.S. Terlingen RA

Bepalingen inzake de resultaatbestemming

Het Ctgb is bevoegd tot het vormen van een egalisatiereserve (Kaderwet zelfstandige bestuursorganen hoofdstuk 4, artikel 33, lid 1). Conform het sturingsarrangement Ctgb wordt het Ctgb toegestaan als financiële buffer een algemene reserve aan te houden van maximaal 10% van de gemiddelde totale jaaromzet over de afgelopen drie jaren. Zolang de algemene reserve deze omvang niet heeft bereikt zal er geen betaling uit de reserve aan het Rijk plaatsvinden. Indien de algemene reserve stijgt tot een bedrag boven deze omvang, treden het ministerie van LNV en het Ctgb met elkaar in overleg over de bestemming van het meerdere.

Resultaatbestemming

Het College stelt voor om het onverdeelde resultaat over 2020 (€ 222.000, -) ten gunste van de algemene reserve te brengen. Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening heeft de goedkeuring van Onze Minister.

Ede, 12 maart 2021

ir. Johan F. de Leeuw, voorzitter

dr. Ingrid T.M. Becks, secretaris/directeur

Ook in de pleziervaart worden aangroeiwerende verven gebruikt die veilig moeten zijn voor het watermilieu. Foto Dirk-Jan Mulders

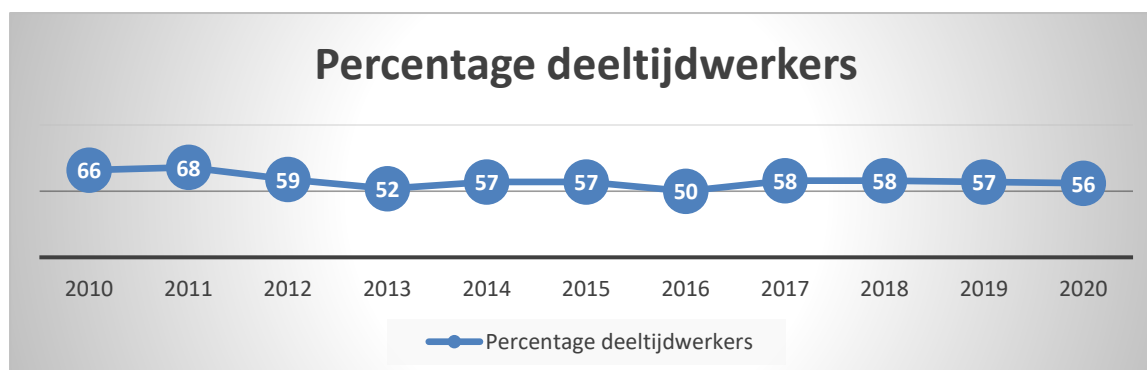
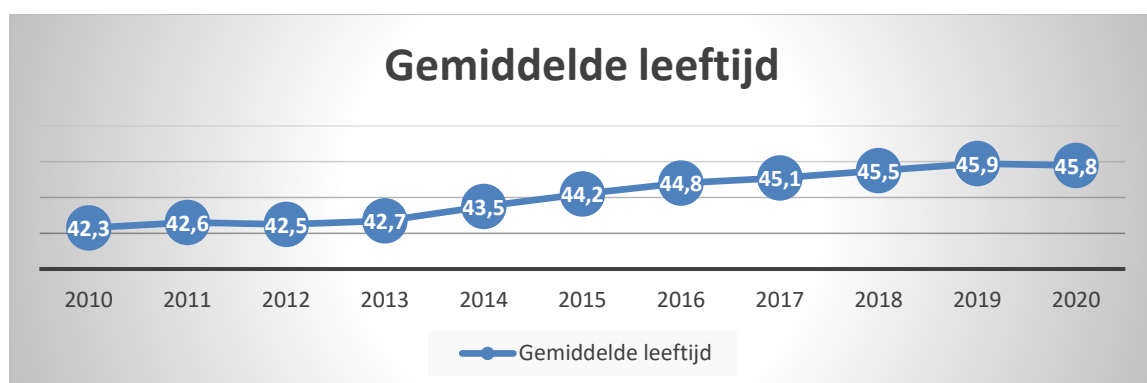
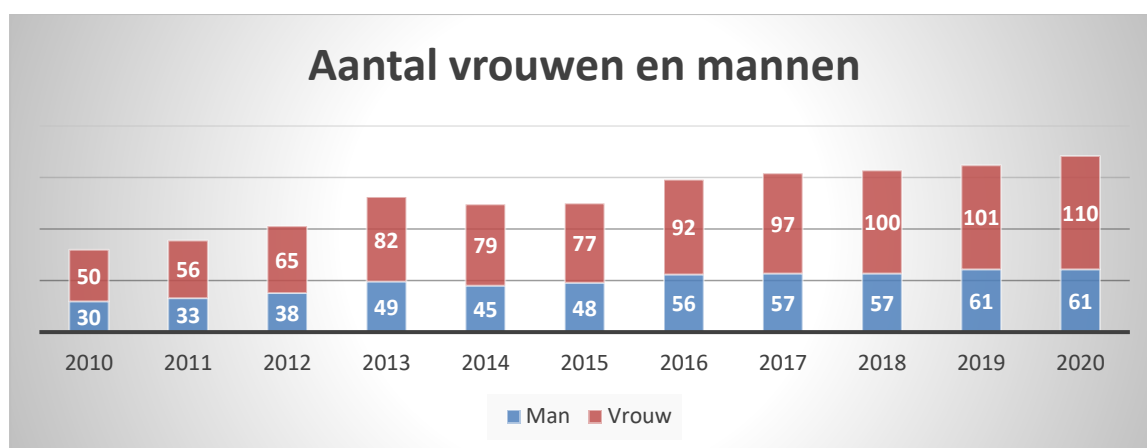
8. Bijlagen

Bijlage 1. Sociaal jaarverslag

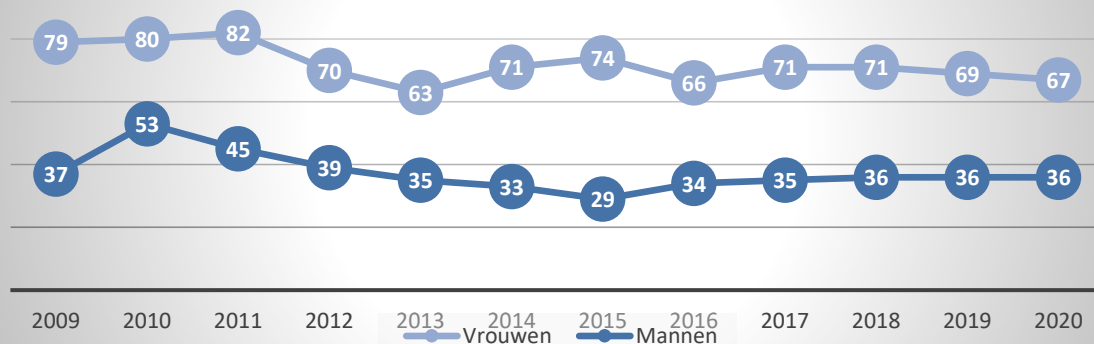
Het Ctgb had eind 2020 171 medewerkers (155,3 Fte), 141 van hen hadden een dienstverband voor onbepaalde tijd (126,5 Fte). En de resterende 30 medewerkers (28,8 Fte) hadden een dienstverband voor bepaalde tijd of waren werkzaam op uitzend- of detacheringsbasis.

Karakterisering samenstelling personeel

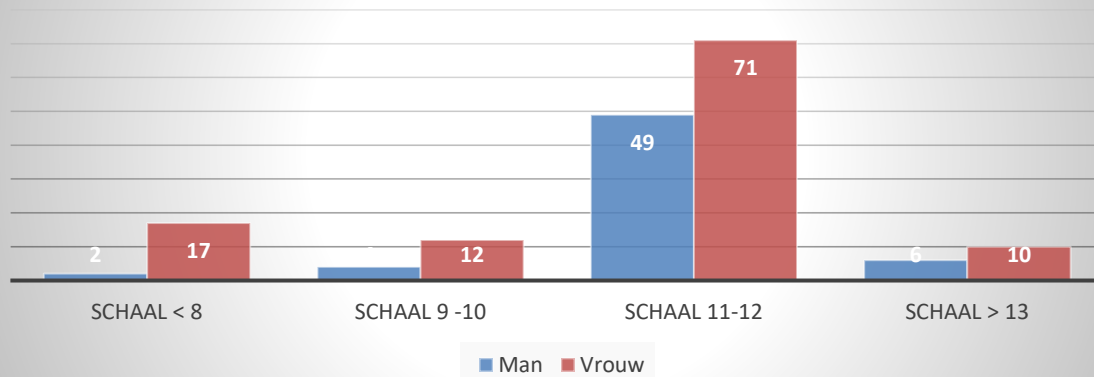
In 2020 was 64% van het totaal aantal medewerkers vrouw. De personeelsformatie bestaat uit 171 medewerkers waarvan 110 vrouwen en 61 mannen. De gemiddelde leeftijd in 2020 is 45,8 jaar.

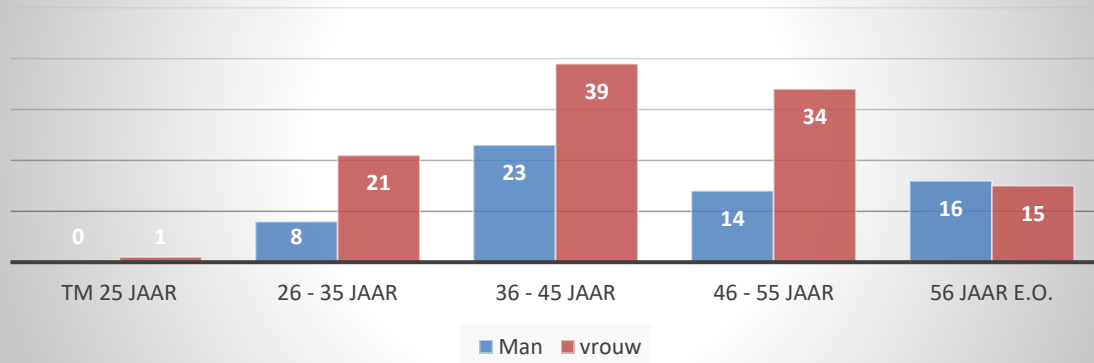
Percentage deeltijdwerkers vrouw/man

Verhouding per salarisoniveau

Verhouding leeftijdsopbouw

Ouderschapsverlof

In 2020 maakten 25 medewerkers (15%) gebruik van (gedeeltelijk) betaald ouderschapsverlof; 17 vrouwen en 8 mannen. In 2019 waren dit 33 medewerkers (20%); 21 vrouwen en 12 mannen.

Het Gesprek

Het voeren van gesprekken is onderdeel van de Ctgb gesprekkencyclus en is vastgelegd in het personeelsbeleid. Vanaf begin 2020 is er een nieuwe gesprekkencyclus geïntroduceerd, die in lijn is met de criteria zoals opgenomen in de 'Regeling personeelsgesprek sector Rijk'. Met de invoering van deze nieuwe cyclus worden de door medewerkers te behalen resultaten meer gekoppeld aan de organisatiedoelstellingen en doorvertaald naar de verschillende afdelings- en teamplannen van het Ctgb. De jaarlijkse cyclus bestaat uit twee verplichte personeelsgesprekken: een plangesprek in het eerste kwartaal en een reflectie-/functioneringsgesprek met samenvattende conclusie in het vierde kwartaal.

Het plangesprek is een tweezijdig gesprek tussen de medewerker en de leidinggevende, waarin afspraken worden gemaakt over de te behalen resultaten. Daarnaast wordt er in het plangesprek ook gesproken over de persoonlijke- en professionele ontwikkeling van een medewerker en eventuele loopbaanwensen. Nadat de afspraken zijn gemaakt, volgt er een tijdvak waarin de medewerker aan de te behalen resultaten werkt. De leidinggevende monitort het functioneren en voert eventueel ook voortgangsgesprekken. In het reflectiegesprek evalueren de medewerker en de leidinggevende de gemaakte afspraken in het plangesprek en geeft de leidinggevende een samenvattende conclusie. Medewerker en leidinggevende worden door middel van gespreksformulieren ondersteund bij het voorbereiden, voeren en de verslaglegging van de gesprekken.

Exitgesprekken

Met vertrekkende medewerkers worden exitgesprekken gevoerd, tenzij zij aangeven hier geen gebruik van te willen maken. De belangrijkste doelstelling van het exitgesprek is om van vertrekkende medewerkers te leren wat er goed en minder goed gaat binnen de Ctgb-organisatie en wat er beter kan. Naast het leereffect wordt de feedback hiervan ook gebruikt om ongewenst verloop te verminderen. Daarnaast leveren de exitgesprekken input op voor de directiebeoordeling. De vertrekkende medewerker legt zijn feedback schriftelijk vast en de uitkomsten worden op hoofdlijnen jaarlijks tijdens de directiebeoordeling besproken met het managementteam. De uitkomsten van de exitgesprekken hebben in 2020 niet geleid tot aanpassing van interne processen of andere zaken.

Vlootschouw 2020

In 2020 stond de jaarlijkse 'Vlootschouw' niet meer in het teken van het individu maar van het team. Aan alle leidinggevendenden is gevraagd hun teams te beoordelen in het licht van de te realiseren doelstellingen. Met andere woorden of de teams en uiteindelijk de organisatie voldoende 'Fit for purpose' zijn. De input vanuit de Vlootschouw wordt meegenomen in de reflectie-/functioneringsgesprekken met individuele medewerkers en als extra input voor de teamplannen.

De Vlootschouw is losgekoppeld van het incidenteel voordragen en eenmalig financieel belonen van individuele medewerkers. Het is aan de leidinggevendenden om persoonlijk de feedback en waardering naar hun teams en medewerkers uit te spreken en gedurende het jaar te besluiten om een individuele medewerker of een team te belonen voor een bijzondere prestatie.

Ziekteverzuim in 2020

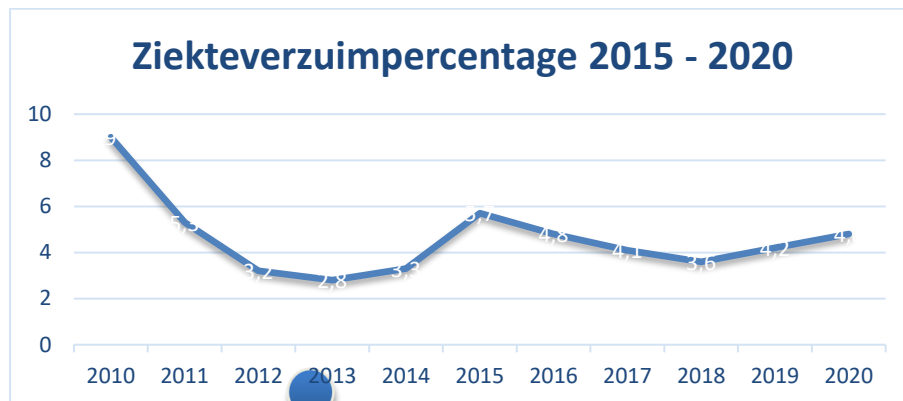
In 2020 komt het gemiddelde ziekteverzuimpercentage uit op 4,9% (*lang verzuim 3,8% en kort verzuim 1,1%*) en is er sprake van een stijging ten opzichte van voorgaande jaren (*2019: 4,2% (lang verzuim 2,4% en kort verzuim 1,8%); 2018: 3,6% (lang verzuim 2,3% en kort verzuim 1,3%)*).

Het percentage kort verzuim daalt en we zien een stijging in het langdurend verzuim, dit langdurend verzuim heeft geen werkgerelateerde oorzaak. Of de coronapandemie van invloed is op het langdurend verzuim kan niet goed worden aangegeven. In verband met de privacy hoeven medewerkers hun werkgever niet te melden dat zij corona hebben. Als er sprake is van besmetting dan neemt de GGD contact op met de werkgever voor contactonderzoek. Onze medewerkers werken thuis en er is geen of nauwelijks fysiek contact met collega's. De GGD heeft tot nu toe geen contact opgenomen.

We hebben met de betrokken medewerkers en in samenspraak met de bedrijfsarts en de arbodienst goede afspraken gemaakt om de re-integratie zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen zodat zij zo snel en

verantwoord mogelijk weer aan het werk kunnen. De re-integratietrajecten zijn conform verwachting verlopen maar het zijn langdurende trajecten. Daarnaast voeren de leidinggevenden verzuimgesprekken met hun medewerkers en vinden er gesprekken plaats om uitval te voorkomen.

Het Ctgb ziekteverzuimpercentage 2020 ligt iets boven het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde bedroeg tot en met het derde kwartaal van 2020 4,7%. Het verzuimpercentage bij het openbaar bestuur en overheidsdiensten bedroeg gemiddeld tot en met het derde kwartaal 5,17%. (Bron: CBS/StatLine, ziekteverzuimpercentage bedrijfstakken d.d. 17 december 2020).

Arbo en preventie

Omdat onze medewerkers met name zittend bureauwerk verrichten, biedt het Ctgb aan alle medewerkers op kosten van de werkgever één keer per maand stoelmassages aan. Medewerkers kunnen hiervoor intekenen. De aanwezigheid van de stoelmassagers wordt afgestemd op de behoefte, zodat iedereen in de gelegenheid is hier met enige regelmaat van te profiteren. Daarnaast wordt standaard voor alle nieuwe medewerkers een arbeidsfysiotherapeut ingeschakeld om de kantoorwerkplek verantwoord in te stellen.

Als gevolg van de coronamaatregelen konden de stoelmassages en het instellen van de kantoorwerkplek geen doorgang meer vinden. Om medewerkers in deze periode van verplicht thuiswerken te faciliteren bij het creëren van een Arbo-verantwoorde thuiswerkplek, zijn bureaustoelen, toetsenborden, headsets, et cetera in bruikleen verstrekt. Daarnaast kregen medewerkers tips om de thuiswerkplek zo goed mogelijk in te richten en is aangeboden om, mochten medewerkers hulp willen bij mentale of fysieke klachten, dit te bespreken met hun leidinggevende of het team P&O, zodat samen naar een oplossing kan worden gezocht. Eind 2020 is er een medewerkersonderzoek uitgevoerd. Een aantal vragen hierin was gericht op het werken in de coronaperiode. De resultaten van dit onderzoek volgen begin 2021.

BHV

In 2020 bleef het optreden van de BHV beperkt tot enkele kleine ongemakken zonder verdere gevolgen. De BHV kwam begin 2020 in actie voor een calamiteit waarbij een ambulance moest komen. Dit is geëvalueerd en hieruit zijn verbeterpunten gekomen.

Begin maart heeft de BHV-organisatie een volledige ontruiming van het pand geoefend, inclusief de samenwerking met HNK. Nadat deze was geëvalueerd begon vrijwel direct de coronaperiode, waardoor de situatie weer wat veranderde. Niettemin zijn er enkele lessen getrokken uit de oefeningen. Voorbeelden hiervan zijn het obstakelvrij maken van de vluchtroutes, de verbeterde communicatie met HNK, de andere huurders en met de hulpdiensten. Tevens is vastgelegd welke ruimtes er allemaal in het pand zijn en gecheckt moeten worden. Daarnaast zullen we afspraken maken over de verdeling van bhv'ers bij een ontruiming, zodra de kantoorbezetting weer terug is op het oude niveau.

Tijdens de coronaperiode is afgesproken dat er per dag 1 bhv'er in het pand aanwezig is om de medewerkers in de vitale functies te kunnen ondersteunen. De bhv'ers hebben dit volgens een vastgesteld schema per toerbeurt ingevuld. De personele bezetting van het BHV-team is in 2020 vrij constant gebleven op 6 personen.

Medezeggenschap

In 2020 bestond de Ondernemingsraad uit vijf leden. Halverwege het jaar stroomde een OR-lid uit vanwege het accepteren van een andere positie binnen het Ctgb en deze werd vervangen middels een vacature. Een ander lid stelde zich herkiesbaar aan het einde van zijn eerste termijn. Er was geen tegenkandidaat.

Er is een maandelijks 'inloopuurtje' dat gedeeltelijk samenvalt met de maandelijks voorbespreking. Er zijn in 2020 zes overlegvergaderingen geweest met de bestuurder en de manager bedrijfsvoering. De overleggen hebben in verband met de maatregelen rondom de coronapandemie grotendeels virtueel plaatsgevonden via Web-ex.

De belangrijkste (overleg)punten in 2020 zijn geweest: corona, het thuiswerken en veilige terugkeer naar kantoor, het functioneren van (thuiswerkende) teams, IT-tools (GRIP, OBSO, VDSL, enzovoort), organisatieontwikkelingen (bijvoorbeeld vacatures of externe adviesaanvragen), de financiële positie van het Ctgb, informatievoorziening en communicatie binnen het Ctgb, ARBO-zaken, CAO-rijk en RI&E, de jaarlijks belangrijke overlegpunten zoals werkplan en begroting, kwartaalrapportages en jaarverslag en daarnaast het bespreken van overige signalen uit de achterban.

In het begin van het jaar stonden er nog agendapunten als afvalscheiding/duurzaamheid en consistentie in regels voor thuiswerken op de agenda. De OR-overleggen zijn vervolgens grotendeels besteed aan de gevolgen van de coronapandemie, bijvoorbeeld in vragen over ondersteuning die werknemers thuis kunnen krijgen, psychosociale klachten als gevolg van thuiswerken, eventuele vergoedingen, het contact tussen teamleider en team, enzovoort.

Bijlage 2. Samenstelling College, commissies en Ctgb-management

College

		(her)benoemd tot
ir. J.F. de Leeuw	voorzitter	01-04-2024*
prof. dr. H.J.P. Eijsackers	lid	01-02-2025*
prof. dr. A.P. van Wezel	lid	01-01-2022
drs. D.H.J. van de Weerd	lid	01-01-2024
dr. ir. M.M. Riemens	lid	01-01-2024
dr. ir. R. Houba	lid	01-01-2022*
dr. ir. M. Wolfs	lid	01-01-2022
drs. H.J. Jeuring	lid	01-08-2022
dr. ir. C. Kempenaar	lid	01-01-2024

* na deze datum geen herbenoeming mogelijk

dr. I.T.M. Becks-Vermeer secretaris

Adviescommissie voor de bezwaarschriften

mr. drs. J.H. Geerdink	voorzitter (vanaf 01-08-2016)	01-08-2025*
dr. W.H. van Eck	lid (vanaf 01-09-2016)	01-09-2021
prof. dr. mr. B.M.J. van der Meulen	lid (vanaf 01-05-2016)	01-05-2021
mr. L.B. Bovendeert Msc	lid (vanaf 01-03-2015)	01-03-2025*
mr. J.L.D. Heukers	lid (vanaf 26-11-2018)	26-11-2023
prof. dr. L. Vloten Doting	lid (vanaf 1-1-2019)	01-01-2024
dr. Ir. J. Louisse	lid (vanaf 1-1-2019)	01-01-2024

mr. J. Scheper (extern) secretaris

mr. J.H.P. Hofs (extern) secretaris

* na deze datum geen herbenoeming mogelijk

Ctgb directie en management

dr. I.T.M. Becks-Vermeer	Secretaris/directeur
dr. N.C.R. van Straten	Manager Wetenschappelijke Beoordeling en Advisering en Plaatsvervangend secretaris/directeur
dr. A.A.M.G. Spooren	Manager Collegeadvies & Projectplanning
I. van Geerenstein-Klarenbeek	Manager Bedrijfsvoering

Bijlage 3. Voortgang EU stoffen gewasbescherming (Nederland RMS en co-RMS)

Uitvoeren EU stofbeoordeling Gewasbescherming	Omschrijving	Stand van zaken EU	Status Ctgb
EAS – AIR3 (Existing Active Substance – Active Ingredient Renewal, derde werkprogramma)			
<i>Pseudomonas chlororaphis</i> MA342 (Co-RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
Spinosad (Co-RMS: FR)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
Ethephon (Co-RMS: PL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
Dimethomorph (Co-RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
Pyriproxyfen (Co-RMS: ES)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Afgerond	Afgerond
Milbemectin (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Peer review gaande	Gaande
MCPA (RMS: PL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
MCPB (RMS: PL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Paecilomyces lilacinus</i> strain 251 (RMS: HU)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
Clofentezine (RMS: ES)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Peer review gaande	Gaande
Nicosulfuron (RMS: LV)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
EAS – AIR4 (Existing Active Substance – Active Ingredient Renewal, vierde werkprogramma)			
Flutolanil (co-RMS: UK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Aizawai</i> strain ABTS-1857 (co-RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Aizawai</i> strain GC-91 (co-RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Lecanicillium muscarium</i> (formerly <i>Verticillium lecanii</i>) strain Ve6 (co-RMS: FR)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Afgerond	Afgerond

Uitvoeren EU stofbeoordeling Gewasbescherming	Omschrijving	Stand van zaken EU	Status Ctgb
<i>Metarhizium anisopliae</i> var. <i>anisopliae</i> strain BIPESCO 5 (co-RMS: FR)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Metarhizium anisopliae</i> var. <i>anisopliae</i> strain F52 (co-RMS: FR)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
Plant oils / Rape seed oil (co-RMS: FI)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
Potassium hydrogen carbonate (co-RMS: EL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Peer review gaande	Gaande
Metazachlor (co-RMS: PT)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Tri-allate (co-RMS: CZ)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Aclonifen (co-RMS: NO)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Dodemorph (co-RMS: IT)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Ethylene (co-RMS: ES)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Sodium 5- nitroguaiacolate (co- RMS: EL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Sodium o- nitrophenolate (co- RMS: EL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Sodium p- nitrophenolate (co- RMS: EL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Glyphosate	Herbeoordeling bestaande stof (NL treedt samen met FR, HU en SE op als RMS. Vormen samen de Assessment Group on Glyphosate (AGG))	Opstellen RAR gaande	Gaande
Cycloxydim (co-RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Opstellen RAR gaande	Gaande
Aluminium sulphate (co-RMS: CZ)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
Bupirimate (co-RMS: PL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier

Uitvoeren EU stofbeoordeling Gewasbescherming	Omschrijving	Stand van zaken EU	Status Ctgb
Imazalil (co-RMS: BE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> strain ABTS 351 (RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Peer review gaande	Gaande
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> strain PB 54 (RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Peer review gaande	Gaande
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> strain SA 11 (RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> strain SA12 (RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> strain EG 2348 (RMS: DK)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Peer review gaande	Gaande
<i>Beauveria bassiana</i> strain ATCC 74040 (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Beauveria bassiana</i> strain GHA (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Cydia pomonella</i> Granulovirus (CpGV) (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Trichoderma harzianum</i> strain T-22 (RMS: SE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Trichoderma harzianum</i> strain ITEM 908 (RMS: SE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
Imidacloprid (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Afgerond	Afgerond
Acetic acid (RMS: AT)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
Plant oils / Spear mint oil (RMS: SE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
Dazomet (RMS: BG)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
6-benzyladenine (RMS: SE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
Lime sulphur (calcium polysulphide) (RMS: CZ)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
8-hydroxyquinoline incl. oxyquinoleine (RMS: ES)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande

Uitvoeren EU stofbeoordeling Gewasbescherming	Omschrijving	Stand van zaken EU	Status Ctgb
EAS – AIR5 (Existing Active Substance – Active Ingredient Renewal, vijfde werkprogramma)			
Ametoctradin (RMS: DE)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Beoordeling RMS gaande	Gaande
<i>Paecilomyces fumosoroseus</i> strain Fe9901 (RMS: PL)	Herbeoordeling bestaande stof NL is Co-RMS	Aanvraag ontvangen	Wachten op dossier
EAS – Confirmatory data (Existing Active Substance – bevestigende data)			
Pendimethalin	Beoordelen confirmatory data na goedkeuring stof	Beoordeling gaande	Gaande
Bentazone	Beoordelen confirmatory data na goedkeuring stof	Beoordeling gaande	Gaande
NAS (New Active Substance)			
<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> AH2	Beoordeling nieuwe stof	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
Sweet Lupin (seeds), <i>Lupinus albus</i> L., germ., ext.	Beoordeling nieuwe stof	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
<i>Beauveria bassiana</i> 203	Beoordeling nieuwe stof	SCoPAFF procedure gaande	Afgerond
3-decen-2-one	Beoordeling nieuwe stof	Peer review gaande	Gaande
BAS 684 H	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
Bixlozone	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
Cinnamaldehyde	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
Inpyrfluxam	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Bacillus licheniformis</i> strain FMCH001	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Bacillus subtilis</i> FMCH002	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Phthorimaea operculella</i> granulovirus (PhopGV)	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Bacillus subtilis</i> strain RTI477	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Bacillus velezensis</i> strain RTI301	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Trichoderma atroviride</i> 77B	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
<i>Swinglea glutinosa</i> , ext.	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
Ipflufenquin	Beoordeling nieuwe stof	Opstellen DAR gaande	Gaande
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Nieuwe stof	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande

Uitvoeren EU stofbeoordeling Gewasbescherming	Omschrijving	Stand van zaken EU	Status Ctgb
Nieuwe stof (micro- organisme)	Beoordeling nieuwe stof	Ontvankelijkheidscheck gaande	Gaande
Overige aanvragen			
Uitbreiding gebruiksgebied	Uitbreiding gebruiksgebied	Opstellen DAR gaande	Gaande

Bijlage 4. Aantal ingediende en afgehandelde aanvragen gewasbeschermingsmiddelen in 2020

Type aanvraag	Omschrijving	Onder- handen start 2020	Verwacht in te dienen	Ingediend	Verwacht af te handelen	Afgehan- deld	Onder- handen eind 2020
Zonale aanvragen NL ZRMS	Zonale aanvragen voor nieuwe middelen	43	15	15	29	14	44
	Wijzigingsaanvragen zonaal (o.a. uitbreidingen en majeure wijziging samenstelling)	29	18	16	11	13	32
	Aanvragen voor verlenging (renewal) van toelatingen	53	25	8	18	1	60
Zonale aanvragen NL CMS	Aanvragen op basis van een zonale beoordeling voor nieuwe middelen opgesteld door een andere lidstaat; leveren van commentaar en beoordeling NL specifieke aspecten	67	24	27	32	28	66
	Aanvragen op basis van een zonale beoordeling voor wijzigingen/uit- breidingen opgesteld door een andere lidstaat; leveren van commentaar en beoordeling NL specifieke aspecten	19	13	5	8	4	20
	Aanvragen voor verlenging (renewal) van toelatingen	82	25	4	20	11	75
Wijzigings- aanvragen nationaal	Wijziging die toeziet op NL specifieke aspecten en waarvoor het core dossier niet hoeft te worden aangepast	9	30	17	30	14	12
Wederzijdse erkenningen	Wederzijdse erkenning aanvragen	38	45	31	45	21	48
Uitbreidings- aanvragen Kleine toepassingen niet zonaal	Aanvragen tot uitbreiding in NL (niet zonaal) van een bestaande toelating met alleen kleine toepassingen (NLKUG)	28	35	42	35	33	37
Overgangsrecht	Herregistratie (niet zonaal)	2	0	0	2	0	2
	Vrijwillig zonale herregistraties NL ZRMS	3	0	0	3	3	0
	Vrijwillig zonale herregistraties NL CMS	6	0	0	6	3	3
Afleiden MTR	Aanvragen tot afleiden van Maximaal Toelaatbaar Risico	1	1	0	1	0	1
Afleiden MRL	Aanvragen tot afleiden van Maximaal Residu Limiet	4	10	16	10	9	11
Totaal Gewasbescherming		384	241	181	250	154(40)*	411
*de waarde tussen haakjes geeft het aantal aanvragen weer dat hiervan is ingetrokken of niet in behandeling is genomen; deze is reeds opgenomen in het totaal.							

Bijlage 5. Voortgang EU stoffen biociden (Nederland RMS)

Uitvoeren EU stofbeoordeling biociden	Stofnaam	Stand van zaken EU	Status Ctgb
PT 2, 3, 4 (3e lijst)	Salycilic acid	ED beoordeling in uitvoering	Gaande
PT 11 (4e lijst)	Active bromine generated from bromine chloride	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 11 (4e lijst)	DCDMH	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 11 (4e lijst)	DCEMH	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 11, 12 (4e lijst)	BCDMH	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2 (3e lijst)	BCDMH	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 11, 12 (3e, 4e lijst)	Active bromine generated from sodium bromide and sodium hypochlorite	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 11, 12 (3e, 4e lijst)	Active bromine generated from sodium bromide and calcium hypochlorite	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 11, 12 (3e, 4e lijst)	Active bromine generated from sodium bromide and chlorine	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 11, 12 (3e, 4e lijst)	Active bromine generated from sodium bromide by electrolysis	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 9	Allyl isothiocyanate	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 18	Silicilic acid, aluminium magnesium sodium salt	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 3, 4 (3e lijst)	Glycolic acid	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2	Active chlorine generated from chloride of ambient water by electrolysis	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2	Free radicals generated in situ from ambient air or water (LG)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2	Free radicals generated in situ from ambient air or water (Yordas)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 3, 4, 5, 7, 11, 12, 13, 21	Free radicals generated in situ from ambient air or water (ACT)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 5, 11	Free radicals generated in situ from ambient air or water (AOT)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2	Free radicals generated in situ from ambient air or water (TOTO)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 4	Free radicals generated in situ from ambient air or water (Yordas)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2	Free radicals generated in situ from ambient air or water (Yordas)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 2, 4, 5, 11	Ozone generated from oxygen (European Ozone Trade Association)	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 6	Benzyl alcohol	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
Annex I inclusie	trisodium orthophosphate	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande

Uitvoeren EU stofbeoordeling biociden	Stofnaam	Stand van zaken EU	Status Ctgb
PT 11,12	Active bromine generated from hypobromous acid and urea and bromourea	Aanvraag in validatiefase	Gaande
PT 11	Active bromine generated from sodium hypobromite and N-bromosulfamate and sulfamic acid	Aanvraag in validatiefase	Gaande
PT 8	Trichoderma harzianum strain T-720	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 8 (Renewal)	Boorzuur	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande
PT 8 (Renewal)	Dinatrium tertraboraat pentahydraat	Aanvraag in beoordelingsfase	Gaande

Bijlage 6. Aantal ingediende en afgehandelde aanvragen biociden in 2020

Type aanvraag	Omschrijving	Onderhanden start 2020	Verwacht in te dienen	Ingediend	Verwacht af te handelen	Afgehandeld	Onderhanden eind 2020
NL aanvragen, overgangsrecht	aanvragen overgangsrecht (regulier en uitbreiding)	96	60	50	60	31	115
EU unietoelatingen	aanvragen tot toelating van biociden voor de gehele EU (NL RMS)	57	4	1	4	4	54
EU nationale aanvragen	aanvragen tot toelating van een nieuwe biocide en aanvragen tot toelating d.m.v. herregistratie van een al in NL toegelaten biocide (RMS)	88	4	1	12	15	74
EU wederzijdse erkenningen 'in sequence'	aanvragen tot toelating van een nieuwe biocide en aanvragen tot toelating d.m.v. herregistratie van een al in NL toegelaten biocide o.b.v. wederzijdse erkenning (CMS)	14	20	5	16	13	6
EU wederzijdse erkenningen 'in parallel'	aanvragen tot toelating van een nieuwe biocide en aanvragen tot toelating d.m.v. herregistratie van een al in NL toegelaten biocide o.b.v. wederzijdse erkenning (CMS)	71	15	10	18	12	69
EU Renewals NL=eCA	Aanvragen voor verlenging (renewal) van toelatingen	4	1	0	2	0	4
EU Renewals NL=CMS	Aanvragen voor verlenging (renewal) van toelatingen	22	15	8	2	3	27
EU vereenvoudigde toelatingen	aanvragen tot toelating van biociden o.b.v. laag-risico stoffen (Annex 1)	2	3	1	2	2	1
EU wijzigingsaanvragen (groot)	aanvragen voor (majeure) wijziging van onder de BPR toegelaten biociden (RMS)	4	2	2	2	4	2
EU wijzigingsaanvragen (groot) wederzijdse erkenningen	aanvragen voor (majeure) wijziging van onder de BPR toegelaten biociden (CMS)	4	2	15	2	6	13
Totaal Biociden		362	126	93	120	90(21)*	365
*de waarde tussen haakjes geeft het aantal aanvragen weer dat hiervan is ingetrokken of niet in behandeling is genomen; deze is reeds opgenomen in het totaal.							

Bijlage 7. Aantal ingediende en afgehandelde overige aanvragen (gewasbescherming en biociden) in 2020

Product	Verwacht in te dienen	Ingediend	Afgehandeld
Overige aanvragen gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1030	845	852(48)*
		82%	100%
*de waarde tussen haakjes geeft het aantal aanvragen weer dat hiervan is ingetrokken of niet in behandeling is genomen; deze is reeds opgenomen in het totaal.			

Bijlage 8. Bezwaren, beroepen, openbaarmakingsverzoeken en Wob-zaken

In het bijgevoegde schema is weergegeven hoeveel bezwaren en beroepen, openbaarmakingsverzoeken, Wob-zaken en overige zaken er in 2020 zijn binnengekomen en afgehandeld.

2020	Ingediend	Afgehandeld	Uitkomst
Bezwaren			
Gewasbeschermingsmiddelen	16	15	
Biociden	10	17	
Toevoegingsstof	1	1	
Totaal bezwaren	27	33	ingetrokken: 13 (kennelijk) ongegrond: 8 gegrond: 3 gegrond na heroverweging: 2 kennelijk gegrond/ongegrond: 1 kennelijk niet ontvankelijk: 4 overig: 2*
Beroepszaken			
Gewasbeschermingsmiddelen	8	7	
Biociden	2	1	
Totaal beroepszaken	10	8	ingetrokken: 4 ongegrond: 1 niet ontvankelijk: 2 gegrond : 1
Vovo			
Gewasbeschermingsmiddelen	0	0	
Biociden	2	2	
Totaal Vovo's	2	2	ingetrokken: 1 toegewezen: 1
Zaken ter zitting bij Adviescommissie			
Gewasbeschermingsmiddelen	0	0	
Biociden	2	0	
Totaal zaken ter zitting bij Adviescommissie	2	0	
Wob-verzoeken / Eurowob			
Gewasbeschermingsmiddelen	4	5	
Biociden	0	0	
Overig **	2	2	
Totaal Wob-verzoeken / Eurowob	6	7	ingetrokken: 1 gegevens verstrekt: 5 niet in behandeling name: 1
Openbaarmakingsverzoeken onder Verordening 1107/2009			
Gewasbeschermingsmiddelen	2	10	
Overig	0	2 ***	
Totaal openbaarmakingsverzoeken	2	12	ingetrokken: 3 gedeeltelijk openbaar: 5 niet in behandeling name: 4
Doorlooptijden van binnengekomen- en afgehandelde bezwaren	27	33	gemiddeld: 103,64 weken per bezwaar

* bezwaren overig: opgegaan in beroepszaak / pro forma bezwaar ingetrokken

** registratie pesticide flupyradifurone + RIVM: handen schudden/desinfecteren

*** verzoek om openbaarmaking m.b.t. w.s. Abamectine + verzoek om openbaarmaking studierapporten

Bijlage 9. Overzicht beleidsadviezen 2020

Datum	Aan	Advies/verzoek/signaal/antwoord	Inhoud
29 januari	Fruit-consult	Antwoord van LNV en Ctgb gezamenlijk op brief van Fruitconsult d.d. 16 december 2019 over knelpunten in het middelenpakket voor de fruitteelt.	Het Ctgb geeft een toelichting op het toelatingsbeleid, op de nationaal specifieke elementen in het toetsingskader, op het meenemen van risico-mitigerende maatregelen en op wie er verantwoordelijkheid heeft voor een effectief middelenpakket.
29 juni	Europese Commissie	Signaal over nieuwe informatie (art. 56) over de werkzame stof flupyradifurone.	Het Ctgb informeert de Europese Commissie over nieuwe data met mogelijk negatieve effecten van de werkzame stof flupyradifurone op de wilde bij <i>Megachile rotundata</i> . Het Ctgb verzoekt de Europese Commissie te bezien of deze data aanleiding zijn om een art. 21-review te starten.
2 augustus	LVN	Advies inzake het 2 ^e rapport van Mantingh en Buijs (betreffende een onderzoek naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in vier Natura2000 gebieden in Drenthe)	Het Ctgb adviseerde de minister over de bevindingen van het rapport in relatie tot het toelatingsbeleid van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (het RIVM werd om advies gevraagd over de herkomst van de gevonden chemische stoffen). In het onderzoek werden vooral stoffen aangetroffen die geen landbouwkundige toepassing hebben. Het Ctgb ziet in de resultaten geen aanleiding om in bestaande toelatingsen in te grijpen.
3 september	Nederlandse Cosmetics-vereniging	Antwoord op brief van NCV d.d. 6 augustus 2020 inzake toelating hydroalcoholische handgels.	In de brief licht het Ctgb de procedure toe voor de beoordeling van biociden (i.c. hydro-alcoholische handgels), de achtergrond van de verschillen met andere lidstaten en de volgorde waarin aanvragen bij het Ctgb worden beoordeeld.
23 september	Treepart Zundert en voorzitter LTO cultuurgroep Bos- en Haaglanden	Antwoord op brief van Treepart Zundert d.d. 7 september over knelpunten in het middelenpakket voor de boomteelt.	Het Ctgb geeft een toelichting op het toelatingsbeleid en op wie er verantwoordelijkheid heeft voor een effectief middelenpakket. Het Ctgb wijst daarbij tevens op de mogelijkheden die de overheid (LVN) biedt om te faciliteren bij het oplossen van een knelpunt.
5 oktober	LVN	Advies inzake het gestapeld gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.	Het advies beschrijft de maatregel waarmee het Ctgb de risico's van het gebruik van meerdere gewasbeschermingsmiddelen op basis van dezelfde werkzame stof op hetzelfde perceel wil inperken. Het Ctgb beveelt verder aan om te verkennen of de maatregel een (generiek) vervolg op nationaal niveau kan krijgen en vraagt het ministerie om de Europese Commissie op de hoogte te brengen en in te zetten op een EU-geharmoniseerde aanpak.
14 oktober	ECHA	Antwoord op het verzoek van ECHA om een planning van de werkvoorraad van werkzame stoffen uit het review program en van unietoelatingsen.	De brief bevat de planning en geeft hierop een toelichting. De huidige forecast laat zien dat het gros van de dossiers uit het review programma naar verwachting op tijd (dit wil

Datum	Aan	Advies/verzoek/signaal/antwoord	Inhoud
			zeggen voor 2024) afgerond kan worden, maar dat dat niet voor alle stofdossiers en unie-aanvragen geldt.
17 december	VWS, LNV en IenW	Signaal over de zorg van het College met betrekking tot de problematiek van de azolenresistentie en de relatie met coronapatiënten.	Het Ctgb vraagt nogmaals aandacht van de ministeries voor de azolenresistentie-problematiek. In de brief stelt het Ctgb dat er een integrale aanpak nodig is die alle verschillende bronnen van resistentie omvat én dat de situatie zorgelijk is nu gebleken is dat resistente infecties zijn aangetroffen bij coronapatiënten op de intensive care.

Bijlage 10. Missie, visie en kerntaken

Missie

Wij dragen bij aan een verantwoord gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden binnen Europa met het oog op de veiligheid voor mens, dier en milieu. Onze beoordelingen en adviezen zijn onafhankelijk en transparant. Deze zijn gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en komen tot stand binnen juridische kaders.

Visie

Het Ctgb is een zelfstandig bestuursorgaan dat uitvoering geeft aan de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (Wgb). Deze wet geeft uitvoering aan de Europese verordeningen inzake de toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Daarnaast werkt het Ctgb binnen de kaders van de Nederlandse wet- en regelgeving zoals o.a. de Algemene Wet Bestuursrecht.

Wij maken deel uit van de ketens van wetgever, producent, distributeur, handhaver-toezichthouder, wetenschap, gebruiker, consument en maatschappij en wij zijn in continue interactie met de stakeholders in deze ketens en in netwerken.

- **Keten producent -> distributeur -> gebruiker-> consument en belanghebbenden**
Wij dragen bij aan een verantwoord gebruik van middelen door onafhankelijke, transparante beoordelingen en praktisch hanteerbare toelatingen.
- **Keten wetgever -> handhaver / toezichthouder -> gebruiker**
Door onze onafhankelijke adviezen dragen wij bij aan verantwoorde besluitvorming en een hoogwaardige wet- en regelgeving. (De handhaving van) het veilig gebruik van middelen is mede mogelijk doordat wij de benodigde informatie ontsluiten en verstrekken.
- **Europese ketens en -netwerken**
Door een actieve rol in het harmonisatieproces en kennisontwikkeling te spelen dragen wij bij aan een eenduidige, consequente wijze waarop beoordelingen binnen de EU worden uitgevoerd, die voldoet aan de door Nederland gewenste kwaliteitsnormen.
- **Wetenschappelijke kennisketen en -netwerken**
We dragen bij aan de ontwikkeling van up to date beoordelingsmethoden door lacunes in de beschikbare methodieken aan te geven en door het delen van onze kennis en ervaring.

Door onze onafhankelijke opstelling vormen wij een stabiele factor en dragen wij bij aan de continuïteit, effectiviteit en voorspelbaarheid van de ketens. Het Ctgb is transparant over de geleverde diensten en de totstandkoming daarvan.

Kerntaken

Binnen de bovenstaande ketens richten we ons op twee kerntaken.

Beoordeling van stoffen en middelen

De beoordeling van stoffen en middelen leidt tot besluiten op middelen en Europees geaccepteerde adviezen over stofbeoordeling. Onze beoordelingen zijn onafhankelijk en voorspelbaar (wat betreft inhoud en tijdspad). Wij zijn transparant over onze besluiten en de keuzes die daarin zijn gemaakt. We beoordelen volgens een internationaal geaccepteerd kwaliteitsniveau vastgelegd in toetsingskaders. We houden waar mogelijk rekening met de laatste stand van de wetenschap.

Beleidsadvies aan ministeries

Wij geven gevraagd en ongevraagd advies en leggen met onze adviezen ook verantwoording af over wat wij doen. Wij ondersteunen ministeries bij beleidsontwikkeling door gevraagd en ongevraagd onafhankelijk advies te geven. Wij leggen hierbij proactief verantwoording af over onze bedrijfsvoering, beoordelingen en adviezen.

Voorts voeren we de volgende, aan onze kerntaken gerelateerde, activiteiten uit:

Bijdragen en beheren beoordelingssystematiek, procedurele en inhoudelijke uitvoeringskaders

We dragen bij aan het ontwikkelen en beheren van geharmoniseerde systematieken en beoordelingskaders door inhoudelijk advies op toetsingskaders in ontwikkeling en door aan te geven waar lacunes bestaan. Hierbij werkt het Ctgb nauw samen met kennispartners en Europese zusterorganisaties door proactief kennis en ervaring te delen.

Informatieverstrekking

We verstrekken passende informatie aan stakeholders en leggen verantwoording af. Om te voldoen aan de wettelijke en maatschappelijke taak zorgt het Ctgb voor een toegankelijke ontsluiting van besluiten en adviezen. Via de website stellen wij algemene informatie beschikbaar. Voor specifieke informatie kan een beroep op de servicedesk worden gedaan.

